



Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 28, nr. 893, 21 ianuarie 2020, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro



Theodor Aman - Proclamarea Unirii

24 ianuarie, data la care, în **1859**, a avut loc Unirea Principatelor Române sub conducerea lui Alexandru Ioan Cuza, primul pas important pe calea înfăptuirii statului național unitar român. În Moldova, reprezentantul „Partidei Naționale, Alexandru Ioan Cuza, a fost ales domnitor, în unanimitate, la 5 ianuarie 1859; ulterior, la 24 ianuarie 1859, Alexandru Ioan Cuza a fost ales și în Țara Românească.

La mulți ani, Universitatea Spiru Haret! Flacăra este aprinsă!



Conf.univ.dr. Aurelian Virgil BĂLUȚĂ

La 19 ianuarie 1991, din inițiativa prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, intelectuali de marcă, *Fondatorii*, puneau bazele unui proiect major pentru educație, știință și cultură: *Fundația România de Mâine* și a Universității *Spiru Haret*, în cadrul ei. Prin Sentința civilă nr. 109 din 12 februarie 1991, Judecătoria Sectorului 1, București, admitea cererea de înscriere a *Fundației România de*

Mâine în Registrul asociațiilor și fundațiilor, prin aceasta devenind persoană juridică de drept privat. *Aprindeau astfel o flăcăra*. Era flăcăra speranței pentru progresul real al României. În anii aceia se vorbea despre privatizare, reformă, economie de piață, democrație, stat de drept, parcurs prooccidental. Dar nici unul dintre aceste concepte nu avea valoare în sine fără educație. Fiecare dintre temele respective avea nevoie de flăcăra educației pentru a ne duce pe drumul cel bun.

(Continuare în pag. 2)



„În învățământul general obligatoriu nu se pot deprinde profesioni, ci valori ale culturii, iar cultura cuprinde toată creația materială și intelectuală a omenirii și toate instituțiile principale care au produs-o. Dacă vom stăpâni cultura generală, atunci nu vom fi stăpâniți de instincte primare și de spirit gregar, ci de valori morale, de virtuți ale cunoașterii și de încredere în binele și în viitorul omenirii. Iar amăgirea și manipularea opiniei publice vor deveni mult mai dificile.”

Discursul președintelui Academiei Române, academician IOAN AUREL POP, rostit miercuri, 15 ianuarie 2020, cu prilejul *Zilei Culturii Naționale*, în cadrul sesiunii festive *Sincroniile europene ale culturii române*, eveniment organizat de Academia Română, la Ateneul Român.

Cultura română – cultură europeană

► Pagina 2

Stagii plătite, oferite de organisme europene, pentru absolvenții de învățământ superior

Comitetul Economic și Social European

Reprezentanța Permanentă a României pe lângă Uniunea Europeană informează cu privire la oportunitățile de practică pentru absolvenții de învățământ superior în cadrul Comitetului Economic și Social European (CESE): <https://www.eesc.europa.eu/en/about>.

Prin stagiile de practică oferite, absolvenții de învățământ superior interesați de modul de funcționare, rolul și activitățile CESE, precum și de obținerea de experiențe profesionale într-un mediu multicultural, au posibilitatea de a se înscrie la o nouă serie de stagii, până la **data de 31 martie 2020**.

Stagiile sunt remunerate de CESE cu aproximativ **1190 euro/lună** și se desfășoară pe o perioadă de cinci luni, începând cu data de **16 septembrie 2020**.

Informații suplimentare cu privire la Stagiile oferite de CESE pot fi consultate accesând următoarea pagină: <http://europa.eu/job-opportunities/students-and-graduates/traineeships/2193> en.

Comitetul European al Regiunilor

În aceeași perioadă de înscriere este deschisă procedura de aplicații și pentru stagiile de la **Comitetul European al Regiunilor (CER)**: <http://cor.europa.eu/ro>.

Informații suplimentare despre stagiile pentru studenți, precum și despre stagiile dedicate angajaților din instituțiile publice pot fi găsite consultând următoarea pagină: <http://cor.europa.eu/en/about/pages/traineeships.aspx>.

Blue Book Traineeship

De asemenea, s-au lansat înscrierile pentru stagiile din cadrul Comisiei Europene (*Blue Book Traineeship*), în număr de 1800 de stagii plătite în diverse structuri ale Comisiei. Înscrierea se poate face până la data de 31 ianuarie 2020.

Mai multe informații cu privire la acest program sunt accesibile la următoarea pagină: <http://eueuropa.eu/stages/>.

15 ianuarie 2020, *Ziua Culturii Naționale*, a însemnat sărbătorirea a 170 ani de la nașterea lui Mihai Eminescu, iar activitățile desfășurate la Școala Gimnazială *International Premium School of Bucharest* au fost încărcate de emoția poeziilor eminesciene, recitate de elevi talentați.

Doriți să-i cunoașteți?

Școala Gimnazială *International Premium School of Bucharest* (situată în Sos. Berceni nr.24, sector 4, București) își deschide porțile **miercuri, 29 ianuarie**, între ora 14.00 și ora 19.00, pentru toți aceia care doresc să viziteze o școală privată ultramodernă, o școală creată de specialiști în învățământul școlar primar și gimnazial și adaptată în permanență nevoilor de cunoaștere și dezvoltare ale fiecărui elev.

Veți afla și toate detaliile legate de **înscrierea în anul școlar 2020-2021!**

Ziua Porților Deschise oferă ocazia participării viitorilor elevi *Premium* la workshop-uri precum: *My english adventure*, *Let's play basket* și *Micul bucătar*.

Pentru detalii legate de înscrierea la acest eveniment – *Ziua Porților Deschise la IPSB* – puteți să sunați la: 0733.168037, 0728.241073 sau 021.3345324.



Bastoane de mareșal

Mioara VERGU-IORDACHE

„Orice soldat poartă în raniță bastonul de mareșal” - se zice c-ar fi spus Napoleon Bonaparte. Dată fiind înrădăcinarea de gîntă latină, dar și trăsăturile noastre specifice, de neam, tot mai mulți ne apropiem de ideea de „bastonul de mareșal”. Și foarte mulți – ca să nu ziceți că exagerez! – se văd în fruntea trupelor. Din grabă, ne scapă un „amănunt”! „Bastonul de mareșal” este, pe de o parte, în „ranița unui soldat”, nu a unui contabil, inginer, profesor, ziarist, măcelar, avocat, actor, frizer, bucătar, finanțist... care trebuie să aibă în bagajul lor alte atestate de valoare, și, pe de altă parte, și mai important, trebuie să fie în tranșee, nu pe margine.

Adică, s-ar zice că fiecare trebuie să alege pe culoarul său. Se vede cu ochiul liber că la noi nu-i așa. Oricine se pricepe la orice, din orice domeniu, dar mai ales să-i conducă pe alții! Nu-i vorba, ceilalți nu prea se lasă conduși, pentru că înțeleg că tupeul nu este suficient pentru a fi un bun conducător. Dar și așa fiecare se vede obligat să scoțosească în ranița-i după „bastonul de mareșal” sau, oricum, după un însemn de „conducător”.

Pare că glumesc. Deloc. Suntem o națiune de ucenici cu pretenții, nici măcar calfă, darămite meșter! Și chiar suntem conduși de „ucenici”, care se califică la locul de muncă! Sigur, printre ei sunt și cei care pot fi „meșteri”. Încă nu sunt. Nu spun că nu sunt oameni capabili. Dar îmi pare că alegă pe culoarul greșit. La angajare, în general, diploma de studii chiar este doar un bilet de intrare! Nu contează domeniul absolvit, cunoștințele în domeniu, atestatul profesional, nota de la licență, de la master, nu contează interesul, pasiunea, contează, pur și simplu, un loc de muncă și, în multe cazuri, pilele și „norocul”.

Atunci, nu ne mai mirăm că, potrivit unui recent sondaj realizat de *BestJobs*, șase din zece angajați își doresc schimbarea locului de muncă pentru un salariu mai mare și mai mult timp liber, pentru că nu au (42%) suficiente oportunități de dezvoltare personală, nu se simt motivați la locul de muncă, le este dificil să avanseze, nu le mai convin: angajatorul, mediul de lucru, echipa sau nu le mai place ceea ce fac. Trist. Este obositor, e adevărat, să mergi în fiecare zi la un loc de muncă unde nu-ți place ceea ce faci, nu-ți place atmosfera, echipa cu care lucrezi, nu te mulțumește salariul, nu te simți util și împlinit. Dar cine te obligă? Întrebare retorică, desigur. Condițiile sociale, imprevizibilitatea traseelor dezvoltării economice, prejudecățile cu privire la prestigiu, absența sau „fragilitatea” autoaprecierii corecte, dezacordul dintre dorință și putință, teama de eșec, precaritatea culturii generale...

Nu, Napoleon nu a greșit! Fiecare dintre noi poate fi „mareșal” în domeniul pentru care ne corespund aptitudinile, educația, pasiunea. De aceea, să fim cinștiți cu noi și cu ceilalți, să învățăm și să facem ce ne place!

CULTURA ROMÂNĂ – CULTURĂ EUROPEANĂ

Academician IOAN AUREL POP,
președintele Academiei Române

Uneori, în dialogurile mele cu studenții de la Istorie, le pun celor care îmi par mai interesați de studiu câte o întrebare de cultură generală, pentru a vedea – vorba unui dascăl de-al meu – „la câte bate ceasul”. O astfel de întrebare, mai recent formulată, suna așa: „Care este succesiunea curentelor culturale europene, de la Renaștere încoace?”. Răspunsul a fost dezamăgitor și descurajant și a cuprins ideea că asemenea curente nu există în realitate, că ele au fost inventate de teoreticieni, că nu se pot desprinde constante de gândire și de creație, că lumea intelectuală este complet haotică – ca și lumea în general –, că creatorii de opere intelectuale au doar idealuri individuale, legate de orgoliul lor, nu de virtuți colective, nici de valori generale și nici de încredere în comunitate, în societate, în lume. Totuși, am insistat ca interlocutorul să-mi enumere curentele literare sau artistice mai importante, așa greșite sau false, cum erau ele în viziunea sa. Nu a făcut-o, prindându-mă ca pe un expirat venit din altă lume...

Este evident că, dincolo de credințele și convingerile noastre, fiecare percepem lumea și creația omenească și nu se poate să nu observăm o tendință de structurare și de complicare a acestei lumi, în funcție de sporierea cunoștințelor omenești. Oamenii, pe măsură ce știu mai mult, schimbă lumea mai mult, aduc îmbunătățiri tehnice de viațuire și de conviețuire, exprimă idei noi, care modifică mereu modul de viață a locuitorilor planetei. Indivizii înșiși și comunitățile umane se deosebesc după limbile pe care le vorbesc, după credință, după origini, după culturi, după așezarea geografică etc., încât există, de când lumea, tipuri de popoare înrudite, de comunități comparabile, de creații asemănătoare. Nu trebuie să fii filosof ca să-ți dai seama de acest lucru și nici să fii profet ca să vezi că există un anumit raport între structurare și deconstrucție, între ceea ce este organizat și ceea ce este haotic, între real și ideal și că omul, ca ființă gânditoare, încearcă să ordoneze, pe cât posibil, realitatea care-l înconjoară. Nu e nevoie, pentru a conștientiza toate acestea, să fii filosof și nici profet, în schimb este nevoie de un fapt simplu, verificat de istorie, anume de un set de cunoștințe numit cultură generală. Ca să avem cultură generală, este absolut necesar să fim educați. „Un popor fără cultură este un popor ușor de manipulat” (Immanuel Kant).

Curentele culturale mari ale Europei și, în parte, ale omenirii se învățau altădată la școală, începând cu ultimele clase de gimnaziu (sau din ciclul inferior al liceului interbelic), fiind apoi aprofundate în cei patru ani liceu (sau în ciclul superior). Ele sunt umanismul, raționalismul, iluminismul, romantismul, realismul, naturalismul, pozitivismul, simbolismul etc. Ponderea lor este diferită, iar formele lor de manifestare sunt inegale și nu se întâlnesc în întregimea lor, în toate artele și în toate zonele continentului. Înainte de Renaștere, Europa era împărțită, sub aspect geografic și de civilizație, în două arii, Apusul și Răsăritul. Românii s-au aflat, de la finalul etnogenezei lor (secolele VIII-IX), la frontiera dintre cele două mari arii culturale și profesionale ale Europei, aria latină și catolică (Apusul), pe de o parte, și aria bizantină, slavă și ortodoxă (Răsăritul), pe de alta. Această divizare s-a oficializat la 1054, prin Marea Schismă, dar a fost conștientizată în mod real abia după Cruciada a IV-a (1203-1204), când Noua Romă a fost cucerită de creștinii occidentali (mai ales venetieni și francezi). Atunci, deosebirile dintre „greci” (creștinii de rit bizantin) și „latini” (creștinii de rit roman) au devenit evidente, iar conflictul dintre ei ireconciliabil. Tot de atunci, au făcut carieră și denumirile peiorative de „schismatici” (pentru răsăriteni) și de „papisti” (pentru apuseni), ei devenind reprezentanții celor două Europe. Unii autori, precum Samuel Huntington, spre finele secolului al XX-lea, au înțeles și teoretizat această „frontieră” ca pe o precizie și severă linie de demarcație, plasată pe arcul Carpaților, linie prin care s-ar fi stabilit pentru eternitate destinul extraeuropean al românilor. De o parte a „liniei” s-ar situa popoarele (națiunile) catolice și protestante, germanice și tradiționaliste, „orientale”, un fel de „istm” între Europa și Asia. Aprofundând această judecată de valoare venită ca o sentință, se va vedea ușor că ea este superficială și simplistă. De altminteri, românii, grecii, ungurii, albanezii, balticii și alții nu se încadrează decât foarte vag în această schemă. De exemplu, românii nu sunt

slavi, dar sunt ortodocși, iar polonezii sunt slavi, dar sunt catolici. Frontiera pe care sunt situați românii există cu adevărat, dar ea nu este o linie, ci o fâșie cu o lățime de câteva sute de kilometri pe linia vest-est, care pornește (aproximativ pe linia nord-sud) de la Marea Baltică și ajunge până la Dunărea de Jos și la Marea Adriatică. În această vastă regiune, spiritualitatea occidentală și cea răsăriteană au interferat plenar, de la nivel oficial și elitar până la nivelul vieții cotidiene a oamenilor de rând. Renașterea, care s-a născut și ca urmare a preluării de către occidentali a înțelepciunii răsăriteanilor, adusă în parte în miile de codice și alte feluri de manuscrise puse pe corăbiile scăpate din Constantinopolul asediat, lucrări din care s-au făcut faimoase biblioteci. Între acestea, strălucește „Marciana” din Veneția. Renașterea și Reforma au marcat triumful limbilor vernaculare în cultură, lăsând limbile livrești sau sfinte pe seama bisericilor.

Începuturile culturii scrise în limba română se produc în secolul al XV-lea, prin anumite texte religioase rotacizate, elaborate în Transilvania, regiunea cu cele mai puternice influențe occidentale. Tot aici apar și primele școli românești, primele traduceri de cărți în românește, aici se trece la primele tipărituri românești, ca și la scrierea cu caractere latine. Începând din secolul al XVI-lea, influența Occidentului (latin, neolatin, germanic) devine tot mai puternică la noi – prin umanism și Reformă – și odată cu aceasta se restrânge aria slavonismului cultural. Trecerea la scrisul în limba vernaculară se produce la români mai târziu decât în vestul Europei, dar cam în aceeași vreme cu înregistrarea fenomenului respectiv la popoarele vecine est- și sud-est europene (mai ales la cele ortodoxe). Nu se poate spune că Reforma religioasă a determinat acest act, dar este sigur că l-a stimulat și grăbit.

Umanismul românesc a pulsat în acord cu Occidentul, fără să renunțe la promovarea valorilor spirituale locale. Primul umanist român de talie europeană a fost Nicolaus Olahus sau Nicolae Românul (1493-1568), originar din Țara Românească, a cărui familie, trecută în Transilvania, aderase la catolicism. Nicolaus Olahus, deși a fost un membru notabil al Republicii Creștine europene, un mare umanist, aflat în corespondență cu Erasmus din Rotterdam (supranumit „principele umanismului”), un înalt prelat catolic în serviciul Ungariei, un om politic în slujba Habsburgilor și un fondator al școlilor superioare din Slovacia, și-a asumat și identitatea de român. El este primul român care răspândește în Europa, în limba latină, ideea originii romanice a românilor. Înaintea lui, tot în Transilvania, un alt român catolicizat – Filip Ficior (More) din Ciula Hațegului, fiul lui Vlad – a studiat la Padova, l-a cunoscut pe faimosul editor Aldus Manutius, a strâns inscripții ale Daciei romane și l-a ajutat pe Nicolaus Olahus să avanseze în carieră.

Cronicarii și cărturarii secolului al XVII-lea – de la Grigore Ureche până la Constantin Cantacuzino (stolnicul) – cu studii în colegii iezuite din Polonia și în universități din Italia, scriu în limba română și susțin, cu argumente științifice, romanitatea românilor. Grigore Ureche și Miron Costin știu latină și polonă, ei putându-se apropia direct de valorile clasicismului greco-latin. Cel din urmă numește Italia, „scaunul și cuibul a toată dascălia și învățătura, cum era într-o vreme Atena la greci, acum Padova în Italia”. Stolnicul Constantin Cantacuzino știa greacă, latină și italiană, admira frescele lui Giotto la Padova, unde a studiat, fiind conștient că primea lumină în una dintre cele mai vechi universități ale continentului. Dimitrie Cantemir (principe al Moldovei) este un preiluminist, membru al Academiei din Berlin, un savant care folosește mult în scrisul său latina și româna și care face din teoria romanității românilor o construcție științifică. Cantemir s-a format la Constantinopol, în preajma Marii Biserici, dar și a mediilor diplomatice cosmopolite, aflate a confluența a trei arii culturale: vechea cultură bizantină, cultura occidentală adusă de genevezi, de ambasadorii marilor puteri și cultura orientală, promovată în cheie otomană, cu inflexiuni arabe etc. Cantemir a acoperit, prin preocupările sale de enciclopedist, etnograf, geograf, filozof, istoric, lingvist, muzicolog și compozitor, toate aceste arii culturale, din Occident până în lumea islamică arabă și otomană, ilustrând în chip magistral și lumea noastră, a „Bizațului după Bizanț”.

În epoca lui Cantemir, unirea românilor transilvani cu biserica Romei (1697-1701) netezește calea reapropierii concrete de Occident a învățătorilor și savanților români. În alte școli ale Blajului (active din 1754) au scos tineri instruiți, trimiși la Viena și la Roma, cu scopul specializării la colegiile și universitățile de acolo, în domenii precum teologia,

filologia, istoria, filosofia, științele juridice etc. Școala Ardeleană – principala formă de manifestare a iluminismului de la noi – apropiie și mai mult cultura românească de Occident. Crezul savanților români iluminiști era „Prin cultură la libertate”, iar cultura nu o putea asigura decât educația, școala făcută în chip foarte serios. De la iluminism încoace, toate curentele culturale europene (romantism, pozitivism, simbolism etc.) au avut formele lor specifice de manifestare în Țările Române și apoi în România.

Cea mai intensă și eficientă reapropiere a românilor de Occident, adică de vechile lor rădăcini – cum se spunea în ideologia națională a vremii – s-a produs în secolul al XIX-lea, grație influenței franceze din Principatele Dunărene și apoi din România. Generații întregi de tineri români, mai ales fii de boieri, de orașeni înstăriți și de intelectuali, au studiat în Franța sau în alte țări și centre francofone, de unde s-au întors nu numai cu serioase cunoștințe în varii domenii, ci și cu limba lui Voltaire, pe care au continuat s-o vorbească și s-o răspândească. Limba franceză a fost nu numai vectorul unei înalte civilizații și al unei mari culturi, devenită „clasică” (în sens de model), ci și simbolul lumii occidentale, de care anumite curente, tendințe și forțe – mai ales comunismul – încercau să-i izoleze pe români.

De mare importanță pentru noi a fost și modelul german și germanofon, preluat inițial de ardeleni, dar nu numai de ei. Titu Liviu Maiorescu, cu studii înalte la Viena, Berlin și Paris, a fost un astfel de vector. Studiul „În contra direcției de astăzi în cultura română” demonstrează ce ar putea să însemne cultura română dacă ar fi înscrisă în contextul european de dezvoltare și într-o anumită rigoare de extracție germană. Maiorescu este cel dintâi care a observat și relevat invazia de forme culturale străine care nu se potriveau deloc fondului autohton rămas în urmă. Criticul a înțeles și a teoretizat nevoia de orientare spre Occident a românilor, nu pe baza imitației simple, ci a fondului nostru roman, a rădăcinilor apusene implantate în Dacia odată cu sigiliul Romei. De la Heliade Rădulescu, cu al său îndemn „Scrieți, băieți, orice, numai scrieți!”, până la Maiorescu este o cale care comprimă secole de evoluție, o cale care, de la privilegierea cantității operelor elaborate în românește, ajunge la calitatea lor, la corelarea lor cu marile curente europene. De la Maiorescu am învățat cum se fac instituțiile unei țări și chiar geniile ei. Prin „Junimea”, Maiorescu a dat „direcția de astăzi în cultura română” și a făcut-o de la lași, unde, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, se plămădea cultura modernă românească, se coceau modelele, adică clasicitatea noastră. Direcția preconizată de marii oameni de știință și de cultură români, de la Renaștere încoace, a fost fortificată cu argumente solide de către Academia Română, care, de peste un secol și jumătate, consacră valorile intelectuale de vârf și promovează cercetarea și creația de nivel european.

În cultura modernă românească, curentul cultural-ideologic care privilegia latinitatea, legăturile cu Occidentul, sincronizarea României cu structurile moderne europene era unul modern, pragmatic și progresist. Până la urmă, în secolul al XX-lea – punând între paranteze cea mai mare parte a regimului de dictatură comunistă, străin de spiritul general al românilor – orientarea dominantă a României a fost spre modelul european occidental, spre civilizația și cultura promovate de acesta. Firește, această orientare dominantă nu a putut șterge specificul sau identitatea românilor, constituite în timp, pe fondul interferențelor dintre Occidental latin și Răsăritul bizantin.

Succesiunea curentelor artistico-literare și culturale, în general, specificul curentelor românești și încadrarea lor în modelul european trebuie să se studieze în mod organizat, în gimnaziu și liceu. Fără un asemenea studiu sistematic, promovată la disciplinele specifice (limbă și literatură română, istorie, limba latină, limbi și literaturi străine, arte etc.), evoluția spirituală a românilor și a celorlalte popoare europene rămâne o necunoscută. Europa nu este o noțiune abstractă și nici o entitate omogenă, locuită de un singur popor cu o singură limbă, ci este o sumă de popoare, cu particularitățile fiecăruia și cu valori comune, care au la bază clasicismul greco-latin și creștinismul. Prin aceste valori s-a clădit democrația modernă, bazată pe libertatea indivizilor și grupurilor. Românii fac parte din concertul națiunilor europene, se

împărtășesc din valorile comune europene, pe care și-au întemeiat identitatea lor de români.

Europa viitorului nu se poate construi prin omogenizarea forțată și nici pe distrugerea națiunilor (cum a voit ideologia comunistă), ci pe cultivarea virtuților fiecărei națiuni în contextul fondului comun menționat. În acest sens, școala și educația organizată îndeplinesc un rol fundamental, pentru că ele asigură cultura generală necesară accesului la libertate. Sensibilitatea pentru cultură se dobândește greu, dar, odată dobândită, poate feri omenirea de mari nenorociri, de jigniri, contravenții, infracțiuni, de hoții și de crime. De aceea, Ziua Culturii Naționale trebuie să orienteze comunitatea spre valorile spirituale ale acestui popor și ale omenirii. Educația antreprenorială, cea pentru sănătate, pentru igienă, pentru protecția mediului, pentru circulația pe drumurile publice, pentru egalitatea de gen etc. se câștigă prin eforturile familiei și ale școlii, dar perceperea lui Eminescu și Goethe, a armoniei unei simfonii de Mozart sau a unei opere de Verdi, a semnificației unei coloane ionice sau a unei ogive, scrierea și vorbirea corectă în limba lui Creangă, a lui Voltaire sau a lui Shakespeare nu se pot face fără stăruință personală, în cadrul marii strategii de stăpânire a culturii generale. Educația copiilor și adolescenților nu se face în școli de ucenici, în care să se urmărească dobândirea de către aceștia a deprinderilor practice de a conduce afaceri, de a nu murdări mediul, de a mânca sănătos, de a-și primumi corpul prin spălare, de a percepe valoarea monedei și a sistemului financiar-bancar, de a respecta animalele etc. Toate acestea sunt subsidiare și se dobândesc în viață prin forme și formule variate, mai ales la școală, dar nu prin discipline școlare care să poarte astfel de nume. În școală, se învață marile creații ale omenirii și ale popoarelor, marile idei care au dus lumea înainte, marile valori morale. Din ele reiese cu prisosință – dacă profesorii sunt buni – cum să ne protejăm mediul înconjurător, cum să percepem igiena, cum să înțelegem și chivemisim bunurile materiale, cum să ne adevăm într-o bancă, ce înseamnă nutriția sănătoasă etc. În învățământul general obligatoriu nu se pot deprinde profesii, ci valori ale culturii, iar cultura cuprinde toată creația materială și intelectuală a omenirii și toate instituțiile principale care au produs-o. Dacă vom stăpâni cultura generală, atunci nu vom fi stăpâniți de instincte primare și de spirit gregar, ci de valori morale, de virtuți ale cunoașterii și de încredere în binele și în viitorul omenirii. Iar amăgirea și manipularea opiniei publice vor deveni mult mai dificile.

*

Singurul popor neolatin de credință ortodoxă și cu o cultură bizantino-slavă în Evul Mediu, situat la interferența Apusului cu Răsăritul, poate să le pară unora o ciudățenie, dar și o provocare, un îndemn spre înțelegere și cunoaștere. Poporul român nu aduce, probabil, în concertul european lucruri excepționale, dar aduce o experiență unică de viață: este vorba despre o comunitate cu rădăcini la Roma, mediată prin influența celei de-a doua Rome, cu o limbă neolatină, cu o confesiune bizantină și o biserică de model bizantino-slav, comunitate intrată azi în era calculatorilor și a telefoniei mobile. Toate aceste elemente atât de diferite au fost sintetizate prin experiența de viață a românilor și au format treptat o identitate de grup, numită românească, dar care este și europeană în același timp. Românii au și experiența alterității, trăind de multe secole alături de maghiari, sași, secui, șvabi, evrei, armeni, greci etc. Aceasta i-a făcut, dincolo de momentele tensionate, să-i respecte pe ceilalți, să le accepte valorile și tradițiile, calitățile și defectele. Numai în România se văd, în același oraș, cupole bizantine, turnuri gotice, ornamente baroce, biserici ortodoxe și greco-catolice alături de cele calvine, luterane, unitariene, situate la mică distanță de sinagogi etc., numai în România sunt universități cu câte trei-patru facultăți teologice și cu câte două-trei limbi oficiale de predare. Oscilând secole la rând între Occidental latin, catolic și protestant și Oriental bizantin, slav și ortodox, românii și-au făurit civilizația și cultura lor modernă cu privirea spre Europa Centrală și Vestică. De-acolo și-au luat modelele recente de progres, care – după cum cred românii – sunt pe cale să le asigure nu doar perpetuarea, ci și, în ciuda crizelor recente, prosperitatea.

- Samuel Huntington, *The Clash of Civilizations and the Remaking of the World Order*, New York, 1996.
- Ioan Drăgan, *Diplomatul și umanistul de origine română Filip More din Ciula (1470?-1526)*, în „Apulum”, vol. 21, 1983, p. 183-190.

Opinia națională
ISSN 1221-4019
ISSN 1841-4265 (online)
www.opinianaționala.ro
www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București
Telefon/fax: 021 316 97 91
Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,
interioare 168 și 143
e-mail: opinia@spiruharet.ro

ISO 9001 certificat nr. 639C

REDAȚIA:
Mioara Vergu-Iordache, Ciprian C. Vasilescu
Cornelia Prodan, Florentina Stemate (DTP)

Stimați cititori,
Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației
Opinia națională. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ
este editată de
FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE
Tiparul executat de
TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MÂINE

Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
aparține autorilor.

UNIVERSITARIA



Odilia ROȘIANU, director al Editurii Fundației România de Măine: Scopul cărților este de a educa, de a informa, de a-i transforma pe cititori în oameni care gândesc

Credeți că „obiceiul” de a citi va dispărea sub asaltul mediului online?

Până la urmă, în orice epocă, opțiunea de a citi aparținut fiecăruia. Fie că a fost vorba de apariția radioului, televizorului sau a internetului, oamenii au decis singuri ce să facă în timpul lor liber. Totuși, dacă primele două de mai sus presupun un rol pasiv, de simplu ascultător/spectator, mediul online este viu și depinde de fiecare ce va face cu oferta uriașă a acestuia. Poate, inclusiv, să citească nenumărate cărți în mediul online. Prin urmare, nu asaltul respectivului canal ar avea un efect negativ asupra lecturii, ci tot modul de a gândi al oamenilor, indiferent de vârstă.

Părerea generală este că un manual are ca scop doar transmiterea informațiilor cu caracter tehnic. Totuși, vă preocupă ținuta grafică a lucrărilor?

Așa cum spuneam la început, echipa unei edituri cuprinde obligatoriu un grup de tehnoredactori profesioniști, iar Editura Fundației România de Măine nu face excepție. Este important cum arată fiecare pagină, fiecare copertă, fiecare tabel sau grafic din cuprinsul lucrărilor. Acest aspect al activității editoriale se datorează în exclusivitate tehnoredactorilor. Până la urmă, aspectul, chiar dacă e vorba de oameni, de case, de haine sau de cărți, obiectul discuției noastre, contează enorm – el te poate atrage sau te îndepărtează. Cursurile nu numai că nu pot ignora chestiunea imaginii, dar este și indicat să fie cât mai atractive pentru studenți. N-avem ce face: forma este câteodată chiar mai importantă decât fondul, reprezintă „cârligul” care trezește curiozitatea, dincolo de dorința de a învăța.

Este simplu sau complicat să conduci o editură de nișă? Vă gândiți la creșterea vizibilității, inclusiv prin cooperare internațională?

Sinceră să fiu, nu-mi place deloc verbul „a conduce” și, de aceea, am precizat că este vorba despre o echipă, în care fiecare dintre noi are precizate rolul și locul. În ceea ce privește caracterizarea editurii noastre ca fiind „de nișă”,

nu pot fi de acord cu această încorporare. Ar fi valabilă încadrarea dacă editura ar publica numai cursuri, ghiduri și altele asemenea lor. Or, acest fapt nu este valabil în cazul nostru. Titlurile aparțin domeniilor precum filosofie, istorie, psihologie, lingvistică, memorialistică, interviuri, monografii, albume de artă, arhitectură și altele. Noi nu ne adresăm calității de student a potențialului cititor, ci aceleia de „învățăcel”, doritor de a descoperi, de a acumula cunoștințe și idei, de a se întreba și a căuta răspunsuri. În această categorie intră, teoretic, orice ființă umană – toți suntem (sau ar trebui să fim) „învățăceli” până în ultima clipă a vieții. Volumele publicate la Editura Fundației România de Măine, aparținând sau nu colecțiilor noastre, garantează împlinirea acestor nevoi intelectuale. Mai mult decât atât, am inițiat o colecție de carte pentru copii, intitulată sugestiv *Copilărie fericită*, tocmai pentru a atrage și generațiile viitoare de cititori, precum și pe părinții lor. Din toate aceste motive nu consider că suntem „de nișă”.

Sigur, pentru că a venit vorba despre vizibilitate, unei edituri care nu se încadrează la categoria „comercial” îi este greu din acest punct de vedere. Inclusiv la târgurile naționale de carte s-a ridicat de nenumărate ori problema discriminării permanente dintre editurile mici, mijlocii și mari, cele din urmă beneficiind dintotdeauna de tarife mai bune pe metru pătrat, iar cele dintâi rămânând prizonierele unui spațiu mai mic și mai îndepărtat, câteodată dificil de accesat de către vizitatori. Totuși, nu ne putem plânge – persoanele interesate cu adevărat de carte, de noutăți editoriale, de diversificarea opțiunilor ne găsesc de fiecare dată și suntem bucuroși să putem discuta cu ele.

O altă metodă pentru a deveni mai „vizibili” este și site-ul nostru înnoit în 2017 – www.editurafrm.ro –, care include și magazinul online, de unde se achiziționează mai lesne volumele publicate la noi.

În ceea ce privește cooperarea cu edituri din străinătate, deja am inițiat o colaborare cu Editura *Teseo* din Italia. La cea mai recentă ediție

a Târgului de carte *Gaudeamus*, a fost lansat volumul *Ca frunzele în vânt*, scris de un grup de autori coordonat de Pierluigi Diotaiuti și Stefano Amodio (*Come foglie al vento*, titlul original), iar în luna martie vom fi prezenți la Roma pentru lansarea ediției în italiană a cărții *România în zodia cocoșului de foc* de Mircea Coșea, apărută la editura noastră în 2017.

Ați amintit despre colecțiile publicate la Editura Fundației România de Măine. Ați putea să dați detalii despre acestea?

Cred că inițierea, urmărirea, completarea și finalizarea unor colecții de carte reprezintă pași importanți și valoroși într-un plan editorial care se respectă. De aceea, amintesc cu o deosebită plăcere acest segment al activității editurii, mai ales că respectivele colecții conțin volume semnate de autori cu experiență recunoscută în domeniul lor de cercetare.

În portofoliul nostru există, deocamdată, următoarele colecții: Studii și eseuri de filozofie, paradigme ale cunoașterii umane, Probleme economice fundamentale, Multilingvism și culturi în dialog, precum și cea dedicată formării României Mari, cuprinzând studii și analize istorice, dar și portrete ale unor români de seamă – Centenarul Marii Uniri.

Considerați meseria de editor, latura sa antreprenorială, o aventură în ziua de azi? Ce le răspundeți celor care sugerează că o editură universitară nu este preocupată de competitivitate?

Îmi pare rău, dar pentru mine competitivitatea se situează pe un loc modest, comparativ cu educația în sine. Nu mi se pare necesar să te afli permanent într-o cursă contracronometru (sau pentru bani), în care, musai, trebuie să te situezi pe un loc fruntaș. O editură, în general, nu numai universitară, trebuie să fie preocupată de calitatea volumelor care ajung la tipar purtând numele ei, deoarece scopul cărților este de a educa, de a informa, de a-i transforma pe cititori în oameni care gândesc. Implicit însă, atunci când calitatea este prezentă, asociată, firește, cu o expunere bună și cu o publicitate pe măsură, va rezulta și „cantitatea”, reprezentată de numărul exemplarelor vândute, se vor „produce” și banii. Dar nu banii trebuie să fie pe primul loc în modul de a coordona o editură, chiar dacă aspectul material nu trebuie ignorat.

Da, orice editură se încadrează în categoria „aventură”, în special când România nu ocupă deloc o poziție de frunte la capitolul „lectură”, ba chiar dimpotrivă. Și ca orice aventură, presupune un risc. În cazul editurii noastre, o editură universitară, suntem preocupați de competitivitate, însă de una a spiritului, în primul rând.

Vă mulțumesc și vă doresc succes!

Mulțumim și noi pentru atenția acordată unei activități mai puțin vizibile, poate, pentru publicul larg, dar extrem de importantă prin ceea ce presupune.

Dragoș CIOCĂZAN



Stimată doamnă director Odilia Roșianu, editura pe care o conduceți este specializată în publicarea lucrărilor cu caracter didactic. Cum trec prin filtrul editurii manualele, cursurile, celelalte lucrări dedicate studenților Universității Spiru Haret și nu numai?

O editură, în general, este constituită dintr-o echipă formată din redactori, corectori și tehnoredactori. Fiecare dintre ei are un rol bine precizat și esențial în finalizarea unei cărți. Și în cazul Editurii Fundației România de Măine avem de-a face cu aceeași structură, bineînțeles. Redactorul se ocupă de fond, dacă putem să spunem astfel, iar tehnoredactorii, de forma volumelor apărute. Filtrul editurii este obligatoriu pentru orice material tipărit. Niciodată un autor nu-și poate corecta singur ceea ce scrie, deoarece fluxul ideilor nu-i permite să vadă tabloul complet, în cele mai mici detalii. De aceea, redactorul trebuie să aibă un ochi de vultur, pentru a sesiza atât greșelile de scriere, dar și cele de stil (repetiții, fraze confuze, topică defectuoasă). Cu atât mai mult, este necesar acest tip de atenție în cazul lucrărilor dedicate studenților, având în vedere că aceștia trebuie să învețe după materialele scrise de profesorii lor.

Statisticile arată că studenții preferă cartea în format electronic în locul manualului tipărit. Este doar o conjunctură?

Suntem în secolul XXI, într-o continuă evoluție tehnologică și, ca urmare, cartea trebuie să aparțină și ea capitolului „progres”. Sigur, mulți dintre noi, cei care am crescut cu mirosul hârtiei, al cernelurilor tipografice, cu gestul de a răsfoi paginile, dorim să rămânem cantonați între reperele vieții de până acum, dar nu putem nega avantajele dezvoltării, indiferent de domeniul ei. Tinerii, după cum se poate observa în fiecare clipă, preferă să opereze cu „dispozitive”, iar cartea, pentru a-i atrage, este necesar să se încadreze și ea în aceeași categorie. Fie că vorbim de laptop, calculator, tabletă, telefon sau Kindle, aparatele vor fi preferate din ce în ce mai frecvent pentru lectură, informație etc. În cazul cursurilor și al tuturor materialelor utilizate în procesul de învățământ, consider că „electronizarea” este foarte utilă și, referitor la întrebare, sper să nu fie doar o conjunctură, ci să devină un obicei, mai ales că în cazul cărților electronice există, mai nou, și posibilitatea de a face însemnări, notițe ș.a.m.d. Editura noastră s-a aliniat rapid la această direcție, multe dintre ghidurile și cursurile Universității Spiru Haret apărând deja în format electronic.

La mulți ani, Universitatea Spiru Haret! Flacăra este aprinsă!

(Urmare din pag. 1)

Astăzi, după atâția ani, la nivelul cel mai înalt al statului, educația a devenit prioritate națională. Știm din documentele elaborate în cadrul Programului *România educată* unde vrem să ajungem din punct de vedere al educației și ce putem să facem cu un nivel ridicat de educație a cetățenilor. Nu vom ști însă prea curând unde am fi fost dacă alături de flacăra aprinsă de Fundația România de Măine și de Universitatea Spiru Haret ar fi existat încă de atunci o forță capabilă să aducă educația pe lista de priorități. Fondatorii au știut în 1991 ceea ce conducerea țării a aflat după decenii.

Flacăra noastră a stat aprinsă în toată perioada, de la înființarea Fundației România de Măine și a Universității Spiru Haret până în ziua de astăzi. Din clipa în care Fondatorii au semnat actele statutare, obiectivele de progres pe calea educației au devenit țeluri pentru toți: profesori, personal tehnic suport, studenți și masteranzi, absolvenți.

Indiferent dacă au fost încă din primii ani sau au aderat ulterior la proiectul Fundației România de Măine, toți sau aproape toți participanții au respectat voința Fondatorilor și țelurile lor din 1991. Pe măsură ce au trecut anii, au fost validate realismul obiectivelor și utilitatea instrumentelor gândite atunci. Studii și date noi au pus într-o lumină și mai bună proiectul nostru, iar flacăra aprinsă de ei a adus tot mai mulți „consumatori de educație, știință și cultură”.

Cu ce ar putea fi asemănată istoria de 29 de ani a instituției noastre? Cred că cel mai bine ar putea fi comparată cu o permanentă luptă. O luptă cu inerția sistemului, cu birocrăția publică, cu reaua credință a unor competitori, cu falsul elitism, care nu concepe să fie dată o șansă celor născuți în familii modeste, cu lipsa de sancționare a încălcării legii de către înalți funcționari publici, cu existența altor priorități decât educația.

Dacă am trecut de toate provocările istoriei noastre ca organizație, poate că am fost puțin mai buni decât cei care ne-au pus, intenționat sau nu, piedici. Flacăra aprinsă în 1991 a rămas în permanență aprinsă. Vom fi capabili să o păstrăm la fel în viitor? Depinde de noi! Eu cred că forțele răului, văzute sau nevăzute, știute sau neștiute, nu pot învinge aspirația legitimă a oamenilor la un viitor mai bun prin educație și antreprenoriat. Ei, studenții și masteranzii noștri viitori, oameni care vor avea nevoie de educație, în multe cazuri de a doua șansă la educație, sunt cei pentru care trebuie păstrată aprinsă flacăra.

Deși majoritatea nu mai sunt în viață sau în activitate, îi vom simți mereu alături de noi pe Fondatori. Visul lor din 1991 va reprezenta o forță suficient de puternică să ne țină atașați de valorile pe care le-au înscris atunci în actele statutare.

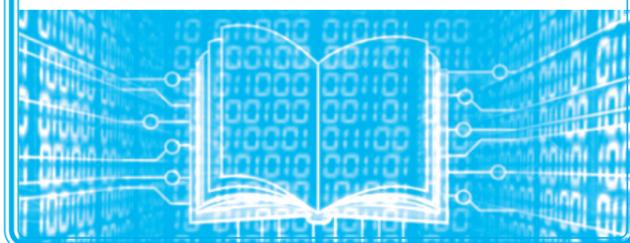
Îmi doresc ca, la sfârșitul fiecărui ciclu din viața Fundației România de Măine și a Universității Spiru Haret, cei care vor preda ștăfeta să poată spune: *Flacăra este aprinsă!*

USH Pro Business și Smart eHub organizează,
în data de 27-28 ianuarie 2020,
workshop-ul

Impactul digitalizării asupra comerțului mondial al IMM-urilor

Digitalizarea și comerțul internațional s-au dezvoltat într-un ritm foarte rapid în ultimele decenii. Aceasta a dus la crearea de lanțuri de valoare internaționale și la generarea de bogății majore pentru grupuri mari. În același timp, guvernele și Uniunea Europeană au încurajat crearea de start-up-uri și dezvoltarea IMM-urilor inovatoare. Acest atelier ghidează participanții prin numeroasele aspecte ale comerțului internațional și barierele pe care le creează pentru IMM-uri și oferă căi care să permită IMM-urilor să-și stabilească locul potrivit în lumea globală.

Pentru mai multe informații, accesați:
<http://www.ushprobusiness.ro/event?id=623>



PREUNIVERSITARIA



TABERELE DE IARNĂ ALE CERCETAȘILOR

Pentru tinerii din România, lunile de iarnă sunt, în general, prilejul de a se bucura, mai ales în perioada sărbătorilor, alături de familia sau de a merge la munte în tabere de schi. Ceilalți tineri își petrec timpul în vacanța de iarnă cum consideră că este mai bine pentru ei. Există însă o categorie de liceeni și de studenți pentru care vacanța de iarnă este prilejul ideal de a acumula noi cunoștințe pentru viitor. Vorbesc, desigur, despre *Cercetașii României*.

Pentru a înțelege cine sunt, dar mai ales cum sunt organizați, o să fac o scurtă trecere în revistă.

Fondatorul mișcării cercetășești, Baden-Powell (Robert Stephenson Smyth Baden-Powell), s-a născut la Londra în 22 februarie 1857 (ziua de 22 februarie este recunoscută ca *Ziua Mondială a Cercetășiei*). După terminarea școlii, Baden Powell alege cariera militară. În regimentul său, el încearcă să reformeze metodele de pregătire militară, introducând activități distractive pentru ridicarea moralului trupelor. În 1907, între 27 iulie și 8 august, organizează pe coasta de Sud a Angliei (insula Brownsea) o mișcare pentru 20 de tineri în care promova prin educație nonformală spiritul de aventură, lucrul în echipă și progresul personal prin forțele proprii. Acesta este momentul când ia naștere *Cercetășia*, o mișcare ce va lua amploare deosebită, în scurt timp, în toate regiunile lumii.

În România, primele patrulă de cercetași apar în 1913, la București (frații Dimitrie/Dimmy și Ioan/Nelly Dimăncescu, Săndel Bogdan, Ionel Andronescu, frații Ion, Bebe, Emil și Vlad Berindei, toți fiind elevi ai Liceului *Lazăr*. În data de 12 mai 1914, *Asociația Cercetașilor României*

a fost înființată și recunoscută în mod oficial în România. În timpul Primului Război Mondial, cercetașii români au dat o mână de ajutor în spatele liniei frontului, fiind prezenți acolo unde era nevoie, înlocuind sanitari, curieri, telegrafisti.... În memoria celor care au murit atunci, la Tecuci (județul Galați) a fost ridicat un monument, singurul din lume dedicat cercetașilor.

În 1922, *Asociația Cercetașilor României* devine membru fondator al *Organizației Mondiale a Mișcării Cercetășești (World Organisation of Scout Movement – WOSM)*.

Abolită în 1937 de Regele Carol al II-lea pentru a crea *Străjeria*, asociația și-a suspendat orice activitate.

Din 1990, *Asociația Cercetașilor din România* și-a reînceput activitatea și, în 1993, devine singura mișcare cercetășească din România reacceptată de WOSM la cea de-a treizeci și treia *Conferință Mondială a Mișcării Cercetășești*.

În 1993, *Asociația Cercetașilor din România* devine *Organizația Națională Cercetașii României (ONCR)*.

Dincolo de aceste repere importante din istoria *Cercetășiei*, trebuie menționat că un loc fundamental printre activitățile cercetașilor îl ocupă școlile de iarnă și de vară ale acestora.

Practic, în timpul vacanțelor este momentul ideal pentru cercetași de a învăța în natură, atât cum să se dezvolte armonios, cât și să prețuiască muntele, resursele de toate tipurile, pădurea, animalele sau chiar să supraviețuiască cu mijloace minime o perioadă cât mai lungă, în sânul naturii. În acest sens, între 10 și 12 ianuarie, s-a

desfășurat la Băile Olănești, Școala de iarnă - *Scout Extreme Adventure 2020*. La aceasta au participat 130 de *cercetași temerari* (11-14 ani) și *exploratori* (15-18 ani), *seniori* și *lideri adulți* din șase centre locale ale *Organizației Naționale Cercetașii României* din Târgu Jiu, București, Hunedoara, Drăgășani și Râmnicu Vâlcea.

Printre activitățile Școlii de iarnă - *Scout Extreme Adventure 2020* s-au numărat: instruirea cercetașilor privind modul de acțiune în cazuri de avalanșe, acordarea primului-ajutor în accidentele care se pot produce în munți iarna, ateliere de radiocomunicații, prim-ajutor, supraviețuire, pregătirea pentru drumeție, cunoașterea limbajului mimico-gestual, folosirea GPS, semnalizarea sol-aer. În drumeția de 4 ore și jumătate, realizată în apropierea stațiunii Băile Olănești, au fost prezentate și exercitate apoi de către participanți: deplasarea prin zăpadă pe teren accidentat, folosirea unor materiale și echipamente specifice, cum ar fi corzile, carabinierele, pioletul, colțarii etc. La locul de cazare, Hotelul *Parâng*, a avut loc un *party cercetășesc* și prezentarea unor momente artistice de către fiecare grup participant. *Exploratorii* au participat și la un *atelier de dezvoltare personală* cu tema *Stima de sine și obiectivele personale*.

Vacanța de iarnă s-a încheiat și pentru cercetași, care au revenit la școală cu o bogată experiență personală, dar să nu credeți că în perioada aceasta devin doar elevi și studenți, inactivi în zona cercetășiei. Trebuie spus că a fi cercetaș înseamnă să înveți foarte bine la școală, dar și să te pregătești în paralel pentru viață, prin acest tip de activități nonformale. Se apropie cu pași repezi ziua de 22 februarie, *Ziua Mondială a Cercetășiei*, lucru care îi determină și pe cei mai mici dintre cercetași să fie pregătiți.

Dacă școala de iarnă de la începutul lunii ianuarie a fost dedicată exclusiv *temerarilor* și *exploratorilor*, adică celor cu vârste cuprinse între 11 și 18 ani, există și Școala de iarnă pentru *lupșori*, adică *cercetași* cu vârste cuprinse între 7 și 10 ani. Puterea imaginației copiilor este maximă, iar aceștia ajung să inventeze personaje inspirându-se din povești, de la televizor, din viața de zi cu zi. La această vârstă, copiii se imaginează ca fiind eroi din povești sau animale – personaje din desene animate, dar știu destul de bine că este doar un joc și-l acceptă așa cum este. Așadar, organizații în aceleași structuri, ca și cei mari, respectiv în patrulă, unități și centre locale, *cercetașii lupșori* se pregătesc în această perioadă pentru *Tabăra de iarnă a lui Olaf*.

Înainte de a vorbi despre evenimentul care se va derula între 23 și 26 ianuarie la cabana *Himalaya*, de lângă Râșnov, județul Brașov, trebuie să vă mai spun că patrula, cea mai mică structură de organizare din cadrul *cercetășiei*, adună la un loc între patru până la nouă cercetași din aceeași grupă de vârstă. Acesta este nucleul de bază al *cercetășiei*. Membrii patrului vor alege, în consiliul patrului, elementele definitorii ale patrului: șeful de patrulă (din rândurile membrilor patrului), numele patrului, strigătul/deviza patrului, simbolul patrului; suportul pentru simbolul patrului este un fanion în formă de triunghi isoscel cu baza de 40 cm și înălțimea de 25 cm.

Așadar, bine organizați, 15 *lupșori* din Unitatea *Colț Alb*, din cadrul Centrului Local *Dimăncescu* București, însoțiți de patru lideri adulți se vor urca pe 23 ianuarie în autocar, cu destinația Cabana *Himalaya*, adică locul în care se vor caza, mânca și învăța timp de trei zile (atât cât va dura *Școala de iarnă a lui Olaf*). Printre activitățile la care vor participa micii cercetași se vor număra, ca în fiecare an: schiul, escaladarea unui perete artificial, echitație și multe jocuri cercetășești, atât în exteriorul cabanei, cât și în interiorul acesteia. De departe, cel mai mare succes îl va avea *Treasure hunting / Vânătoare de comori*. Aici se vor vedea cu adevărat abilitățile micilor cercetași de a descoperi, în echipe, adică pe patrulă, indiciile sădite în natură de liderii adulți. Fiecare indiciu găsit îl conduce negreșit pe *lupșorul cercetaș* mai aproape de comoară...

Ciprian C. VASILESCU

#Digitaliada caută creatori de conținut digital educațional

● Fundația *Orange* deschide a patra ediție a concursului național *#Digitaliada*, care premiază cele mai bune materiale educaționale digitale. Ca elemente de noutate, din acest an, participanții pot înscrie materiale în patru categorii de concurs: *Aplicații, Conținut video, Proiectare didactică și Alte materiale educaționale*. În plus, competiția se deschide și pentru materiale dedicate ciclului de învățământ primar. Pentru că aceste materiale vor fi folosite la clasă, o comisie de elevi va evalua materialele create de adulți și va acorda un *Premiu de Popularitate*. Totodată, din acest an se pot înscrie și elevii cu vârsta peste 14 ani, într-o categorie dedicată exclusiv lor. Competiția se desfășoară pe www.digitaliada.ro, în perioada 14 ianuarie – 29 februarie 2020, conform Regulamentului concursului. Juriul este format dintr-o comisie de experți în educație și conținut digital, iar concursul este deschis tuturor persoanelor interesate să creeze și să pună la dispoziția publicului larg materiale didactice în format digital, ce pot fi folosite în predarea oricărei discipline școlare de la clasele I-VIII. *#Digitaliada* oferă ca premii echipamente electronice și IT în valoare de peste 8.000 de euro.



Concursul face parte din programul *Digitaliada* – un program cu o abordare 360 de grade a educației digitale, ce oferă în 50 de școli din mediul rural echiparea tehnologică a unui laborator digital, conținut educațional digital și materiale suport pentru Matematică și TIC, formare dedicată pentru profesori în utilizarea materialelor digitale la clasă, dar și suport permanent în implementare. La nivel național, prin platforma online www.digitaliada.ro sunt puse deja la dispoziția publicului peste 850 de resurse educaționale deschise, pentru ciclul primar și gimnazial, ce pot fi utilizate în procesul de predare-învățare, și o secțiune interactivă de *învățare și testare online*. De-a lungul celor trei ediții de până acum au fost înscrise în concurs peste 355 de materiale digitale și au fost acordate 28 de premii, conștând în echipamente digitale performante. Pentru detalii: www.fundatiaorange.ro

Educație antreprenorială, materie opțională în gimnaziu și liceu

● O materie opțională – *Educație antreprenorială* – va fi introdusă începând cu anul școlar viitor în gimnaziu și liceu, după ce ministrul Educației și Cercetării a semnat un acord de parteneriat cu reprezentanții ai Confederației Naționale pentru Antreprenoriat Feminin (CONAF) și Federației Patronale de Petrol și Gaze (FPPG).

„Comisia Europeană a subliniat că e o mare nevoie ca în societatea românească de acum să fie integrată învățarea în spirit antreprenorial, de aceea am luat această decizie, la propunerea CONAF și FPPG, să o introducem ca materie opțională la gimnaziu și la liceu, începând cu anul școlar următor, dar acesta e un prim pas, pentru că noi dorim, de fapt, să construim pe termen lung, nu numai pe termen scurt sau mediu, ci să construim pe termen lung o strategie națională pentru antreprenoriat (...) a declarat ministrul Educației și Cercetării. (...) Nu e o materie în plus pentru elevi, e la opțiunea părintelui sau copilului, deci nu încărcăm programul, din contră, vom construi planuri cadru care să fie în acord cu noua lege, deci reducem numărul de ore pe care elevul trebuie să le petreacă la școală, dar oferim această posibilitate, să nu mai fie copilul obligat să studieze anumite materii, ci să poată să aibă și opțiuni”.

Președintele CONAF, Cristina Chiriac, a declarat că, potrivit studiilor, 3 din 6 copii care au studiat această materie au mai multe șanse de se apuca de antreprenoriat.





VITRALII

VITRALII

Habar n-am dacă Lenin a glăsuțit vreodată astfel. Nu putem ști cu siguranță ce l-a determinat să accentueze prin repetarea de trei ori a aceluiași cuvânt necesitatea instruirii, ca formă de emancipare socială și morală. Cert este că, în acele vremuri, analfabetismul reprezenta o mare problemă în Rusia imperială, iar celebrul revoluționar, altfel om umblat și cultivat în Apus, a înțeles că punerea în practică a principiilor și teoriilor revoluționare nu se putea face cu oameni fără știință de carte.

Experimentul utopic al „celelor mai drepte dintre societăți” s-a încheiat de mult, confirmând încă o dată parcursul ciclic al etapelor de dezvoltare a umanității. Confruntarea societății comuniste cu lumea capitalistă constituită pe schelet apusean s-a terminat cu victoria celei de a doua, nu pentru că există diferențe de abordare majore, ci pentru că prima ignoră individul, subjugându-l interesului colectiv amorf. Capitalismul, cel puțin cel contemporan, își ascunde caracterul la fel de utopic în spatele proclamării unei societăți capabile oricând să își schimbe forma, mulându-se pe nevoile individuale imediate. Astăzi nu ni se mai

Învățați, învățați, învățați!

promite o lume mai bună, ci ne este oferită zilnic prin metode clasice de marketing politic. De fapt, ambele propuneri de organizare socială sunt o himeră. Una dintre ele a învins pentru că reușește să întrețină, de vreo 150 de ani, iluzia libertății absolute. Cealaltă a pierit sufocată de imposibilitatea de a înțelege această iluzie.

Să revenim, totuși, la vorbele lui Vladimir Ilici. Alimentată de prăbușirea unui sistem declarat odios, în principal pentru că a permis constituirea unor structuri de conducere piramidale generatoare de lideri autocratici, opinia generală este acum că îndemnul liderului revoluției ruse este depășit. În lumea de astăzi este esențial să te „descurci”, să faci bani, să reușești, oricum și oriunde în viață. Școala nu mai este un imperativ, iar educația nici atât. Datele alarmante despre abandonul școlar și modul în care politicienii calcă în picioare limba română par să confirme tendința. În zilele noastre, emanciparea se traduce prin burta plină, mașini de lux și buzunarele crăpând de bani. Febra bunăstării materiale, frenezia acumulării îngroapă spiritul și, uneori, bunul simț. Am uitat că a învăța zi de zi este ceea ce face umani. Îmi vin în minte cuvintele altui rus celebru: *Tu și cu mine suntem ca și cum am fi fost învățați să sărutăm în ceruri și trimiși împreună pe pământ, pentru a vedea dacă mai știm ce-am fost învățați.* (Boris Pasternak, *Doctor Jivago*).

Dragoș CIOCĂZAN

Cea mai mare orgă din Sud-Estul Europei răsună la Sala Radio!



Radio România Cultural informează că joi, 23 ianuarie (19.00), publicul bucureștean va avea ocazia să asculte cea mai mare orgă din sud-estul Europei (7600 de tuburi): orga Sălii Radio, construită în Cehia, în 1960. Orchestra Națională Radio va interpreta *Concertul în re minor pentru orgă și orchestră* de Händel, sub bagheta dirijorului József Horváth și în interpretarea solistică a lui Dan Racoveanu – orgă.

Evenimentul se va derula cu participarea soliștilor vocali Sorana Negrea (alto), Liviu Indricău (tenor), Daniel Filipescu (bariton), Filip Panait (bas) și a Corului Academic Radio (dirijor: Ciprian Țuțu).

Concertele pot fi ascultate în direct pe toate frecvențele Radio România Cultural și Radio România Muzical din țară și în streaming live pe Internet, pe www.radioromaniacultural.ro și www.romania-muzical.ro. Biletele la concertele Orchestrelor și Corurilor Radio sunt disponibile pe www.bilete.ro, în oficiile Poștei Române, în magazinele Inmedio semnalizate [bilete.ro](http://www.bilete.ro) și la Casa de bilete a Sălii Radio.

Estetica Străzii

Cu sau fără prelată ...

Iernile nu mai sunt ce erau în trecut. Nici mașinile. De cât neastâmpăr și sacrificiu material dădeau dovadă unii, în comunism, pentru a ajunge proprietari de autovehicule. Cine avea mașină era fericit, deși nu putea circula liber, nici între granițele țării, din anumite motive. Benzina era marea problemă. Se găsea greu. Apoi s-a introdus rația de benzină fiindcă devenise absolut insuficientă. Când găseai, se obținea cu nervi întinși la maximum, după ore de stat la coadă. Altă regulă rutieră introdusă în 1985, derivată tot din lipsa carburanților, zicea că duminica se circula alternativ. Într-o duminică numerele pare de pe plăcuțele de înmatriculare, în cealaltă duminică cele impare. Pe atunci, numerele de la autoturisme erau formate în partea lor finală din cifre și nu din litere ca astăzi, dar și această problemă era minoră față de cum se circula acum. În anul de grație 2020, mașinile circulă pe trotuar.

Fac manevre, dau cu spatele, garează, și de multe ori șoferii cred cu tărie că e dreptul lor să acționeze astfel. În alte situații, se parchează pe carosabil. Se încurcă sau blochează, după caz, o bandă sau două, dar problema, problemelor apare iarna. Drumurile se îngustează și mai mult. Zăpada nu se curăță la timp. Dacă nu ai locul tău de parcare și ai dezșăpezit unul găsit întâmplător la rigolă, nu îți mai vine să scoți mașina până în primăvară, de frică să nu îți ia altul locul și tu să te alegi cu multă muncă depusă și fără loc de parcare. Noroc că iarna asta nu a nins. Cel puțin până acum.

Altfel am fi avut parte de noua modă a prelatelor auto. Puțini sunt cei care își cumpără husă de acoperit mașina. Din numeroase motive cei mai mulți nu fac acest gest. Improvizează. Cei care nu vor să piardă timp cu dezghețatul mașinii și nici nu posedă sisteme deștepte de dezghețare au la îndemână câteva variante. Cea mai simplă este acoperirea parbrizului cu parasolarul. Cea mai delicată este să abandoneze mașina pe toată perioada anotimpului rece în parcare sau pe stradă. În lipsa locului de parcare, dar mai ales a unui garaj, unii proprietari apelează la varianta ieftină și inestetică, respectiv cumpără folie de plastic și își împachetează mașina ca pe un veritabil cadou. Am văzut sisteme antiintemperii și „antifracție” compuse din sfoară, sârme, greutatea tip piatră sau bidoane de plastic umplute cu pietriș. Am văzut, prinse de prelate vechi utilizate în comunism, cartoane amenințare-avertizare: *Să te pălească Dumnezeu dacă pui mâna să furi!* sau *Nu umbra la husa mea că o să faci accident!* Interesant este că tot mai multe mașini accidentate sunt abandonate pe străzi cu asemenea sisteme de protecție antiintemperii și „antifracție”.

Un lucru este cert. Azi, în 2020, cu sau fără prelată, mașinile nu mai au loc în obosită urbe a lui Bucur.

Ciprian C. VASILESCU

Casa Memorială Gheorghe Tattarescu - o comoară ferecată



La mică distanță de centrul vechi al Bucureștilor se păstrează singura reședință particulară în formă de han. Clădirea de pe strada Domnița Anastasia nr.7 a fost casa pictorului Gheorghe Tattarescu. Istoria ei începe la sfârșitul secolului al XVIII-lea, începutul secolului al XIX-lea, atunci când Dimitrie Popescu se apucă de construit. În anul 1855, pictorul Tattarescu intră în posesia clădirii, cumpărând-o de la nepotul celui care a construit-o, plătiind 1.231 de galbeni. Artistul decide să o renoveze, proces ce a durat aproximativ trei ani, în funcție de nevoile pe care le avea, construindu-și un atelier la etaj. Se îndrăgostește iremediabil de casă și decide să trăiască pentru totdeauna în ea. Întreaga viață și-o dedică picturii și călătoriilor. Tattarescu își încheie activitatea în anul 1894, atunci când se stinge din viață. Datorită donației impresionante pe care Georgeta Wertheimer, nepoata pictorului, o face, casa în care trăise Gheorghe Tattarescu este transformată în muzeu și se deschide oficial pentru vizitatori în anul 1953. Funcționează o bună perioadă de timp ca muzeu, apoi se oprește orice fel de activitate și intră în renovare.

Pictorul a adunat, în decursul anilor, în cele șase încăperi principale ale casei, în jur de 1.200 de lucrări. Portretele și nudurile erau preferatele lui Gheorghe Tattarescu, așa că multe dintre acestea au intrat în patrimoniul casei memoriale. Albe de artă, cărți, medalii, diplome, decorații, obținute de pictor de-a lungul vieții sunt alte obiecte cu care a fost înzestrat acest muzeu. Din păcate, de ani buni muzeul nu este accesibil publicului. Nimic sau aproape nimic nu mai amintește azi de marele pictor și de casa sa, cu excepția plăcii memoriale pe care scrie: *În această casă a trăit și a creat timp de patruzeci de ani pictorul Gheorghe M. Tattarescu, 1818 - 1894, unul dintre fondatorii primei școli de arte frumoase din București, 1864, luptător pentru progres, în artă, cultură și în viața socială.*

Gheorghe Tattarescu, născut în 1818 la Focșani, a studiat inițial cu Nicolaie Teodorescu.

S-a format la Roma, sub îndrumarea profesorilor de la Academia *San Luca*, în spiritul academismului

italian, executând copii după Rafael, Murillo, Salvatore Rosa, Guido Reni. A fost întemeietorul Școlii Naționale de Arte Frumoase (1864). Operele sale plastice sunt prezente în numeroase muzee și colecții din țară și străinătate. A fost cel mai de seamă pictor religios din România. A pictat 58 de biserici, dintre care, în București: Colțea, Zlătari, Sf. Spiridon, Crețulescu și Enei. A participat la Revoluția de la 1848. A pictat portretele revoluționarilor Gh. Magheru, Ștefan Golescu, aflați în exil, iar în 1851 portretul lui Nicolae Bălcescu (în trei replici aproape identice), compoziții alegorice, cu subiect revoluționar - *Renașterea României*, 1849, sau cu subiect patriotic - *Unirea Principatelor*, 1857, inspirate din ideea eliberării naționale. În 1860, pictorul a fost însărcinat să întocmească un *Album național* al priveliștilor și monumentelor istorice din țară și se afirmă ca peisagist. Este autorul cărții *Percepție și studii folosite asupra proporțiilor corpului uman și desen după cei mai celebri pictori* (1865).

În prezent, Muzeul *Gheorghe Tattarescu* este sediul Secției de Artă a Muzeului Municipiului București, precum și sediul Pinacotecii Bucureștilor și, încă din 2013, așteaptă fonduri care să îi readucă strălucirea de altădată. Clădirea, deși este declarată monument istoric și se află într-o stare destul de bună față de alte monumente istorice din București, pare să nu intereseze pe nimeni. Puțini sunt cei care știu că în interior este o adevărată comoară culturală. De afară nu poți face nicio estimare. Zidurile sunt solide, iar geamurile acoperite cu gratii groase. Totul este zăbrețit și ascuns ochiului, chiar și gangul specific hanurilor din trecut are porțile metalice ferecate.

Aceasta este istoria tristă a unei bucăți de patrimoniu bucureștean, cândva o casă plină de lumină, în care a trăit și a creat marele pictor Gheorghe Tattarescu.

Ciprian C. VASILESCU

Invitații în lumea artelor plastice

Creatorul unei lumi

Mircea Roman s-a născut în 1958 în Târgu Lăpuș. S-a format la Cluj-Napoca, mai exact, a făcut Institutul de Arte Plastice *Ion Andreescu* (actuala Universitate de Artă și Design), secția *Sculptură*, între 1980-1984. Este considerat unul dintre cei mai importanți sculptori români contemporani, recunoscut pentru lucrările sale iconice, distinctive prin personajele hibrid-umane, arhaice și totodată moderne, dar și prin tehnica sa specifică de lucru în lemn și bronz.

A participat la Bienala de la Veneția în 1995 și a avut expoziții personale la *Riverside Studios* în Londra, proiecte de instalații urbane pe Tamisa sau în curtea *Muzeului Țăranului Român*. Lucrările sale au fost expuse în muzee și galerii importante de la București la Kobe, de la Londra la Perugia și Bochum. Laureat al *Triennalei de Sculptură* de la Osaka, precum și al prestigiosului Premiu

Delfina, la Londra, a fost distins în 2000, de către Președintele României, cu *Ordinul Serviciul Credincios*, iar în 2008 cu *Medalia de aur* a Uniunii Artiștilor Plastici din Chișinău și cu *Premiul UAP Pentru Sculptură* în 2017. Trăiește și lucrează în București.

Iată ce declară istoricul și criticul de artă Adrian Guță despre Mircea Roman: Personajele cioplite și construite de Mircea Roman sunt împlinite din punctul de vedere al semnului plastic. Anatomia lor „suferă” adesea, dar privirea receptorului nu e alarmată, spre exemplu, de lipsa unui braț ori a amândurora, pentru că structura formală, în ansamblul ei, are o coerență aparte, cuceritoare, însă independentă de adevărul realității fizice. Interpretăm adoptarea acestui recurs la viziunea „body in pieces” în sculptura neoexpresionistă a generației '80 (din care face parte Mircea Roman) înainte de 1990 și ca fiind un răspuns polemic la o situație politico-socială mutilantă. (C.V.)



Expoziția internațională de știință

Interactive Science

București, 17 ianuarie - 17 aprilie

• În perioada 17 ianuarie - 17 aprilie va avea loc, în premieră în România, expoziția *Interactive Science 2020*, concept itinerant dezvoltat de 20 de oameni de știință, fizicieni, geologi și astronomi. „După ce sute de mii de vizitatori i-au trecut pragul în Italia, Marea Britanie, Emiratele Arabe Unite sau Bulgaria, publicul va avea ocazia să interacționeze cu 25 de mașinării, se combină experimentul cu joaca și vor pune la încercare inteligența și abilitățile copiilor și adulților de toate vârstele, la AFI COTROCENI (etajul 1, lângă locul de joacă)”, anunță organizatorul *Events*.

Interactive Science este o expoziție de știință plină de provocări și inovații, distractivă și mai ales educativă, ce va captiva vizitatorii de toate vârstele. Mașinăriile din laborator interactiv instalat în AFI Cotroceni combină experimente din domeniile matematicii, fizicii, științelor naturii (fenomene extreme), energie solară, optică, biologie, anatomie, muzică și multe altele. Curioșii vor afla cât de repede pot reacționa la sunet și lumină, cum funcționează oasele, cât de bine își mențin echilibrul, cum se formează imaginile tridimensionale, care sunt principiile care pun în funcțiune detectoarele de metale și cum poate fi controlată electricitatea cu o simplă mișcare a mâinii. Printre expozate se numără mașinării ce simulează o toamnă, harpa fără coarde, simulatorul de cutremur, mașinării *Angry Hair* și *Omul Invizibil*.

Expoziția va putea fi vizitată timp de trei luni, din 17 ianuarie până în 17 aprilie, de duminică până joi, între orele 10.00 și 22.00, și vineri și sâmbătă, între orele 10:00 și 23:00, la etajul 1 al AFI Cotroceni.

Benzi Desenate de Șerban Andreescu

La Muzeul Municipiului București, *Casa Filipescu-Cesianu* (Calea Victoriei nr. 151), se află deschisă expoziția *Benzi Desenate de Șerban Andreescu*, prima expoziție personală de bandă desenată a autorului, până pe data de 29 februarie 2020, de miercuri până duminică, între orele 10.00 - 18.00 (17.30 ultima intrare).

Seria de expoziții *Maestri ai Benzi Desenate Românești* este un proiect inițiat de autorul de bandă desenată Mihai I. Grăjdeanu, în anul 2019.



Estetica străzii



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: INFOLex (POCA/491/126354)



ACTIVITATEA ASISTENȚILOR JUDICIARI ȘI COMPARTIMENTELOR AUXILIARE ALE INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI

Completele pentru soluționarea, în primă instanță, a cauzelor privind conflictele de muncă și asigurări sociale se constituie dintr-un judecător și 2 asistenți judiciari dintre asistenții judiciari numiți potrivit legii.

Asistenții judiciari participă la deliberare cu vot consultativ și semnează hotărârile pronunțate. Opinia acestora se consemnează în hotărâre, iar opinia separată se motivează.

Asistenții judiciari sunt datori să studieze temeinic dosarele în cauzele la a căror soluționare participă, să respecte programarea ședințelor stabilită de președintele tribunalului și să se conformeze dispozițiilor date în aplicarea legii și regulamentelor.

Când în compunerea completului de judecată intră și asistenți judiciari, președintele completului îl va putea desemna pe unul dintre aceștia să redacteze hotărârea.

Activitatea compartimentelor auxiliare ale instanțelor judecătorești

La instanțe funcționează personal auxiliar de specialitate și conex, personal contractual și funcționari publici.

Toate instanțele au câte o greafă, o registratură, o arhivă, o bibliotecă și un birou de informare și relații publice.

Curțile de apel și tribunalele au și câte un departament economico-financiar și administrativ, condus de un manager economic.

Departamentul economico-financiar și administrativ din cadrul curților de apel și al tribunalelor asigură activitatea economică, financiară și administrativă a instanțelor la care funcționează. Pentru tribunalele specializate și judecătorii această activitate este asigurată de departamentul economico-financiar și administrativ de la tribunalul în a cărui circumscripție funcționează.

Curțile de apel au și un compartiment de documentare și un compartiment de informatică juridică, structuri ce pot fi înființate și la nivelul tribunalelor, tribunalelor specializate și al judecătorilor.

Instanțele au în structură și un compartiment de documente clasificate, organizat potrivit legii.

La curțile de apel pot funcționa managerul public și alte categorii de personal ale căror atribuții sunt stabilite în baza legilor speciale și dispozițiilor conducătorului instanței.

La curțile de apel și tribunale pot funcționa consilierii juridici.

Greafă, registratura și arhiva efectuează operațiuni privind primirea, înregistrarea și expedierea corespondenței, îndosărierea actelor, păstrarea registrelor, precum și alte lucrări cu caracter auxiliar, necesare bunei desfășurări a activității instanțelor.

Activitatea personalului auxiliar de specialitate și conex, a funcționarilor publici și a personalului contractual care funcționează în cadrul instanțelor este supusă controlului ierarhic.

Atribuțiile personalului sunt cuprinse în fișele posturilor, întocmite de conducătorul compartimentului în care acesta funcționează.

Pentru personalul auxiliar de specialitate și personalul conex, fișa postului se întocmește de prim-grefier sau, după caz, de grefierul-șef.

Pentru personalul de specialitate informatică, fișa postului se întocmește de specialistul IT șef sau, acolo unde nu există specialist IT șef, de specialistul IT desemnat de președintele instanței pentru coordonarea compartimentului informatică, cu avizul Direcției tehnologia informației din cadrul Ministerului Justiției.

Pe perioada desemnării unui specialist IT să îndeplinească anumite sarcini la un tribunal specializat sau la o judecătorie, activitatea se desfășoară sub îndrumarea președintelui instanței la care a fost desemnat, în ceea ce privește activitățile pe care le exercită la această instanță.

Pentru personalul din departamentul economico-financiar și administrativ, fișa postului se întocmește de managerul economic.

Fișele posturilor se aprobă de președintele instanței.

Pentru prim-grefierul sau, după caz, grefierul-șef și pentru managerul economic, fișa postului se întocmește de președintele instanței. Pentru specialistul IT șef și coordonatorul compartimentului informatică, fișa postului se întocmește de președintele instanței, cu avizul Direcției tehnologia informației din cadrul Ministerului Justiției.

Pentru psihologul instanței, consilierul juridic și consilierul pentru informații publice, acolo unde există, fișa postului se întocmește de către președintele instanței.

Personalul auxiliar de specialitate și conex, personalul contractual și funcționarii publici sunt obligați să respecte programul de lucru, să efectueze lucrările în termenele stabilite, să îndeplinească toate îndatoririle ce le revin potrivit legilor și regulamentelor.

Prezentarea la serviciu după orele legale de program, părăsirea locului de muncă în timpul programului de activitate, precum și învoierile care nu depășesc durata unei zile de muncă se aprobă de președintele instanței sau, după caz, de președintele de secție.

Personalul auxiliar de specialitate și conex, precum și cel din departamentul economico-financiar și administrativ este obligat să respecte secretul cu privire la informațiile obținute în cursul îndeplinirii atribuțiilor lor, care nu sunt destinate publicității.

Personalul acestor compartimente trebuie să îndeplinească îndatoririle de serviciu fără părtinire, să se manifeste calm, demn și politicos cu părțile din proces, cu martorii, avocații și alte persoane cu care intră în contact în calitate oficială.

Atunci când apreciază că nu are competența, potrivit fișei postului, să soluționeze anumite cereri, personalul auxiliar de specialitate și conex va aduce de îndată la cunoștință prim-grefierului sau, după caz, grefierului-șef ori specialistului IT șef aceste cereri, iar personalul din departamentul economico-financiar și administrativ va sesiza managerul economic.

Activitatea personalului auxiliar de specialitate și conex, precum și a celui din departamentul economico-financiar și administrativ se desfășoară sub coordonarea și controlul președintelui instanței.

Persoanele cu atribuții de control verifică cel puțin trimestrial efectuarea în termen a lucrărilor și calitatea acestora și consemnează constatările și propunerile în registrul de control.

Grefa

Președintele instanței repartizează personalul pe secții și compartimente auxiliare, în raport cu pregătirea profesională și cu experiența fiecăruia.

Președintele curții de apel numește, prin decizie, specialiștii IT șefi, prim-grefierii, grefierii-șefi, grefierii șefi secții și grefierii arhivari șefi ai curții de apel și ai instanțelor din circumscripția acesteia, în condițiile legii. Prim-grefierul, grefierul-șef și grefierul șef secție nu participă, de regulă, în ședințe de judecată.

Prim-grefierii curților de apel, ai tribunalelor și ai tribunalelor specializate au următoarele atribuții: a) coordonează și controlează activitatea personalului auxiliar de specialitate și a personalului conex, atât al instanței la care funcționează, cât și al instanțelor din circumscripție, personal sau prin grefieri cu funcții de conducere desemnați; b) întocmesc fișele posturilor pentru personalul auxiliar de specialitate și pentru personalul conex; c) coordonează și urmăresc uniformizarea și înregistrările statistice în colaborare cu departamentul de specialitate din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii; d) asigură evidența și gestionarea datelor și documentelor ce nu sunt destinate publicității și verifică modul în care se asigură securitatea lucrărilor; e) întocmesc și contrasemnează corespondența cu caracter administrativ a instanței; f) țin registrele speciale prevăzute de lege pentru instanța la care funcționează; g) păstrează registrul de control al curții și iau măsuri ca un registru de control să se păstreze la fiecare secție a curții și la instanțele din circumscripția acesteia; h) duc la îndeplinire măsurile stabilite pentru asigurarea pazei sediului instanței, securității bunurilor, pazei contra incendiilor și protecției muncii; i) verifică modul în care se respectă regulile de acces al publicului în incinta instanței; j) întocmesc acte de constatare a neregulilor evidențiate în activitatea personalului auxiliar de specialitate și conex controlat și sesizează președintele instanței pentru luarea măsurilor corespunzătoare; k) urmăresc respectarea de către personalul auxiliar de specialitate și conex al instanțelor a normelor de conduită în raporturile cu avocații și cu publicul; l) îndrumă și verifică evidența și gestiunea bibliotecii; m) țin evidența concediilor personalului și întocmesc situațiile lunare cu prezența zilnică a personalului curții de apel, tribunalului sau tribunalului specializat, după caz, pe care le trimit compartimentului financiar-contabil; n) organizează și supraveghează activitatea de arhivare electronică a dosarelor, în funcție de resursele disponibile.

Prim-grefierii curților de apel țin registrele privind activitatea comisiei de cercetare a averilor constituită la nivelul instanței și evidența executorilor judecătorești.

Prim-grefierii tribunalelor țin registrele privind persoanele juridice, evidența traducătorilor și interpretilor autorizați.

Prim-grefierul Tribunalului București ține registrele privind partidele politice și alte formațiuni politice.

Prim-grefierul îndeplinește orice alte atribuții de serviciu date de președintele instanței, potrivit legii.

În cazul instanțelor cu volum mare de activitate, unele atribuții ale prim-grefierului pot fi delegate unui alt grefier, prin decizie a președintelui instanței.

În lipsa prim-grefierului curții de apel, al tribunalului sau al tribunalului specializat, unul dintre grefierii șefi secție sau, după caz, un grefier, desemnat de președintele instanței, îl va înlocui în toate atribuțiile sale.

Grefierul șef secție are următoarele atribuții: a) supraveghează și verifică lucrările întocmite de personalul auxiliar al secției; b) supraveghează, controlează lunar și îndrumă activitatea grefierilor secției cu privire la comunicarea în termenul prevăzut de lege a minutelor și hotărârilor judecătorești și la comunicarea cererilor și actelor procedurale prevăzute de lege; c) supraveghează accesarea bazelor electronice de date deținute de organele administrației de stat la instanțele la care există secții; d) ajută persoana desemnată la repartizarea aleatorie a cauzelor; e) ține evidența soluțiilor pronunțate privind recuzarea și abținerea; f) propune președintelui de secție repartizarea grefierilor în ședințele de judecată; g) organizează și urmărește tehnoredactarea în termen a hotărârilor întocmite de judecătorii secției, ține registrul de evidență a redactării hotărârilor secției și păstrează mapele de hotărâri; h) verifică dosarele secției înainte de trimiterea lor altor organe judiciare, cu respectarea dispozițiilor regulamentare; i) participă, conform programării, la ședințele de judecată, ca grefier de ședință; j) urmărește modul de întocmire și de comunicare a actelor procedurale prevăzute de lege pentru publicarea în BPI și transmiterea acestor acte procedurale pe suport hârtie și electronic

către Oficiul Registrului Comerțului, în vederea publicării acestora în BPI, precum și realizarea celorlalte comunicări sau notificări în termen legal; k) ține evidența și gestionează titlurile de valoare și obiectele ce servesc ca mijloc de probă în cauzele aflate pe rolul secției; l) verifică și semnează pentru conformitate copiile legalizate și certificatele întocmite; m) certifică, în cazurile prevăzute de lege, copiile după actele din dosarele secției, inclusiv în materia insolvenței; n) ține registrele de evidență privind arestarea preventivă și celelalte registre în materie penală, cu excepția celor date în competența grefierului delegat cu efectuarea lucrărilor de executări penale; o) ține registrul special privind evidența practicii instanțelor de control judiciar, în care înregistrează toate dosarele sosite din căile de atac; p) supraveghează și verifică modul de completare și păstrare a evidențelor secției; q) verifică și supraveghează modul de înregistrare a ședințelor de judecată, prin mijloace tehnice audio sau video, în condițiile legii; r) coordonează și supraveghează activitatea grefierilor delegați și evidențele ținute de aceștia; s) întocmește situațiile lunare cu prezența zilnică a personalului auxiliar al secției, pe care le trimite compartimentului de specialitate, și se îngrijește de aprovizionarea secției cu materialele necesare; ș) verifică păstrarea în bune condiții a dosarelor și a lucrărilor de punere în executare a hotărârilor penale sau civile.

Grefierul șef secție îndeplinește, în limitele funcției, alte sarcini de serviciu date de președintele secției sau de președintele ori vicepreședintele instanței, conform legii.

În cazul secțiilor cu volum mare de activitate, unele atribuții ale grefierului șef secție pot fi delegate unui alt grefier, prin decizie a președintelui instanței.

Grefierul-șef al judecătoriei îndeplinește și următoarele atribuții: a) ține evidența și gestionează bunurile instanței; b) se îngrijește de buna desfășurare a activităților gospodărești și de aprovizionarea instanței cu materialele necesare; c) are în păstrare dosarele administrative și biblioteca instanței; d) ține registrul privind persoanele ocrotite; e) verifică sau, după caz, întocmește înregistrările statistice.

Grefierul care participă la ședința de judecată are următoarele atribuții: a) participă la ședințele de judecată, îndeplinind atribuțiile prevăzute de lege și de regulament, sub coordonarea și controlul președintelui completului de judecată; b) întocmește citațiile și actele de procedură dispuse de completul de judecată; c) completează borderourile și predă corespondența pentru expediere; d) realizează citarea și încunoștințarea părților și comunicarea actelor prin telefon, telegraf, prin poșta electronică sau fax sau prin alte mijloace prevăzute de lege și întocmește referatul privind modalitatea de încunoștințare sau comunicare și obiectul acesteia, care se atașează la dosar; e) completează condica ședințelor de judecată, în care se trec dosarele din ședința respectivă, în ordinea înscrisă în lista cauzelor, cu următoarele mențiuni: numărul curent, numele sau denumirea părților, numărul dosarului și obiectul cauzei, termenul acordat, cu indicarea motivului amânării cauzei; în cazul amânării pronunțării, se va indica data acesteia; f) completează toate câmpurile din sistemul ECRIS; g) comunică minutele și hotărârile judecătorești în termenul prevăzut de lege; h) tehnoredactează lucrările repartizate de conducerea instanței și hotărârile judecătorești, iar la solicitarea membrilor completului de judecată și sub îndrumarea acestora, și proiecte de hotărâri, pe baza modelului dat de aceștia; hotărârile vor cuprinde, în final, inițialele redactorului, ale tehnoredactorului, data tehnoredactării și numărul de exemplare; la instanțele de control judiciar se trece, în plus, compunerea completului de judecată al instanței a cărei hotărâre este supusă controlului judiciar; i) transmite către Institutul Național al Magistraturii și către Agentul Governmental pentru Curtea de Justiție a Uniunii Europene copii conforme cu originalul și în format electronic word ale încheierilor de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene cu întrebări preliminare, ale hotărârilor pronunțate de instanțele naționale în aceste cauze, inclusiv în căile de atac, precum și ale încheierilor prin care s-au respins cererile de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Grefierul care participă la ședința de judecată stabilit pentru completul căruia i s-a repartizat aleatoriu dosarul întocmește, pe baza dispozițiilor date de complet, toate comunicările prevăzute de lege înainte de fixarea primului termen de judecată, completează borderourile, dacă nu există o persoană desemnată cu atribuții privind expedierea actelor de procedură, și predă corespondența în vederea expedierii, redactează încheierile și toate actele de procedură prevăzute de lege.

Grefierul evidențiază dovezile de comunicare și data primirii comunicărilor în aplicația ECRIS și le prezintă completului de judecată, împreună cu dosarul.

Grefierul urmărește termenele prevăzute de lege pentru efectuarea modificărilor sau completărilor la cererea de chemare în judecată, pentru depunerea întâmpinării și a răspunsului la întâmpinare, și informează completul de judecată cu privire la împlinirea acestora.

Procedura de citare, redactarea încheierilor sau a altor acte efectuate în procedura prevăzută de art. 200 alin. (7) și (8) din Codul de procedură civilă se realizează de grefierul stabilit pentru completul căruia i-a fost repartizată aleatoriu cererea de reexaminare.

Grefierul preia din arhivă și păstrează dosarele pe durata necesară efectuării actelor de procedură și studiului dosarului de către completul de judecată.

Expert media Florin FĂINIȘI



INFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro

Băi termale renumite acum 2000 de ani. Astăzi?!

Pe lângă recunoscutele terme romane (băi publice) ridicate pe întreg teritoriul împânzit de cohortele acestui imperiu, în fosta provincie *Dacia romană* au fost folosite și promovate trei centre de tratament balnear, cu izvoare termale, două fiind în județul Hunedoara, la GERMISARA - GEOAGIU BĂI și AQUE/APELE - CĂLAN, și unul la Băile Herculane (jud. Caraș-Severin).

Germisara

Turiștii care vizitează în ziua de astăzi stațiunea Geoagiu Băi au ocazia să vadă unul dintre cele mai reprezentative monumente antice, ruinele anticei GERMISARA. Situl a fost considerat de specialiști un adevărat centru SPA al strămoșilor noștri. Și dacii, dar și romanii s-au bucurat de apele tămăduitoare ale GERMISAREI, însă astăzi, la două milenii de la primele mărturii privind existența acestui loc misterios, locul din inima stațiunii Geoagiu pare uitat. Cei care intră în incinta fostei așezări, ce poartă urmele sanctoarelor și ale monumentelor închinat nimfelor și zeităților tămăduitoare, găsesc un loc pustiu, aproape lăsat de izbeliște. În marele bazin s-au strâns gunoaie, iar în pereții lui se văd urmele scrijeliturilor lăsate de turiști. Primăria orașului Geoagiu promite că așezământul va fi igienizat și promovat pe viitor. La urma urmei, taxele din activități turistice reprezintă principala sursă de venit a administrației locale din Geoagiu. Dincolo de aspectul dezolant al așezării antice, GERMISARA (cu sens de „germenele ce apare din Isa și Ra”, ca valențe ale noii vieți/ noilor specii ce va/vor apărea) reprezintă o adevărată comoară a lumii antice de pe teritoriul României. Numele ei dovedește că strămoșii cunoșteau proprietățile izvoarelor termale și că așezarea era renumită încă dinaintea ca romanii să ocupe teritoriul pe care se afla și să o transforme într-un centru balnear de lux pentru acea perioadă, așa cum o arată descoperirile arheologice. Numeroase monumente închinat zeităților și nimfelor care patronau apele tămăduitoare de la Geoagiu, dar și o serie de plăcuțe votive din aur, descoperiri unice în istoria României, arată importanța GERMISAREI și prosperitatea celor care o locuiau sau veneau să se trateze aici. GERMISARA poate deveni un punct turistic extrem de important, datorită istoriei sale, susțin specialiștii în arheologie, cu condiția să fie amenajat astfel încât turiștii să poată vedea cum funcționa acest complex acum 2000 de ani.

Aquae

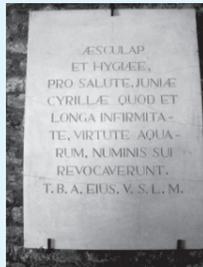
Cea de a doua stațiune este *Aquae/Apele*. Ruinele stațiunii *Aquae* pot fi văzute și în prezent în vecinătatea orașului Călan, însă, în ultimii ani, autoritățile locale n-au făcut niciun demers pentru a populariza monumentul istoric. Băile romane *Aquae* se află pe malul stâng al râului Strei (posibil nume provenind de la sintagma „sunt trei” - trinitatea, ca și Is-tri-a, Is-Tru), la cca. 2 km nord de orașul Călan („Cal - An”, ca simbol al Calului - Timp ce aleargă - zboară; de la „Cale - în - dar”), pe DN 66 (respectiv E 79). Vechi de două milenii, fostele terme antice de la *Aquae* au o soartă tristă. Bazinul antic a fost săpat în stâncă, susțin istoricii, în vremea dacilor și a romanilor și a fost locul unde strămoșii noștri au căutat tămăduirea. Ele au fost lăsate de izbeliște, chiar dacă se află în incinta unui complex de agrement. Cei care vor să le viziteze trebuie să plătească intrarea în ștrand, însă odată ajunși în fața fostelor terme găsesc o priveliște dezolantă. Locul antic a rămas înfundat de gunoaie și nu există niciun indicator prin care turiștii să afle informații despre istoria lui. Băile de la *Aquae - Călan* au fost utilizate de daci și romani și au fost amintite de istorici greci cunoscuți ai Antichității, ca Ptomeu, însă în prezent puțini sunt cei care le știu povestea. Potrivit istoricilor, existența *Aquae* a fost atestată de inscripția *Genio Pagi Aquensis*, aflată pe o piatră din altarul Bisericii din Streisângiorgiu. Alte inscripții descoperite erau adresate de bolnavi zeilor vindecători Hercule, Aesculap, Nimphe, Mitras. Izvoarele termale de la *Aquae* au fost însemnate pe harta *Tabula Peutingeriana* printr-un desen special, care indica băi termale importante. Astăzi se mai poate vedea bazinul roman săpat în stâncă, cu perimetrul de cca 94 m, lungimea de 14,2 m, lățimea de 7,5 m și adâncimea de 4 m, alimentat de trei izvoare țâșnind din fundul bazinului. Scurgerea apei se face printr-un jgheab săpat în piatră. În prezent, șapte izvoare termominerale au fost captate, în zonă dezvoltându-se o stațiune cunoscută. *Izvoarele termale și solul fertil al Lunții Streiului au impus Aquae ca o „statio” pe drumul ce lega Ulpia Traiana de Apulum. Din vechile thermae s-au mai păstrat doar bazinul cioplit în stâncă, utilizat de locuitorii din împrejurimi până în zilele noastre. Ansamblul bazin - canal, datorită formei sale păstrate în timp, a fost denumit „Lingura romană”. Băile romane organizate erau mai accesibile celor bogăți, stăpânilor de sclavi, autohtonii daco-geți, locuitorii ai satelor, continuând să-și tămăduiască bolile prin vechile lor remedii, într-un cadru mai puțin sofisticat, scrie Alexandru Voinea în lucrarea *O incursiune în istoria întreținerii sănătății prin apă în România*. În urmă cu un secol și jumătate, istoricul Aron Densușianu vizita termele de la Călan și oferea o descriere detaliată a locului antic: *Aici sunt băile calde de la Călan. Stâncă se înalță izolată în șes până la înălțimea de 22 - 25 picioare: ea este travertină. Deasupra în această stâncă e săpat un bazin lung de 45 picioare, lat de 30 picioare și**



Bazine antice goale la *Aquae* (Apele - Călan), jud. Hunedoara



Bazinul antic de la *Germisara* (Geoagiu), jud. Hunedoara



Baia romană, cu inscripții antice, cu basorelieful lui Hercule, Băile Herculane, Hotelul Roman



Băile Herculane - baia romană a Prințesei Sisi

afund de 16-18 picioare. Din bazin se întinde un canal lat de 5 picioare până afară în șes. Canalul este mai tot atât de afund tăiat ca și bazinul. În bazin izvorăște apa caldă printre crăpăturile stâncii, care pe canal se scurge în șes, unde formează morăști. Bazinul ca și canalul este necurățit, plin de noroi, pietre mai mari și mai mici, care le pun muierile vara pe căneșă ca să se așeze: căci vara topește muierile căneșă în bazin și în canal. Mă determinai să intru în bazin ca să mă conving cât e de caldă apa. Mă pregătesc... și intru pe canal. Soții mei și arendatorul băilor stă deasupra bazinului și se uitau ce experiență voi a face. Peste tot apa în bazin avea 16 grade, pe când la crepătura, unde izvorăște avea 21 grade. Eu mă preambul prin apa care trecea peste genunchi și trec pe lângă o grămadă de pietre, a cărei vârf se înălța peste apă. Undele ce se făceau la mișcarea mea loveau în grămada de pietre și tocmai când eram pe lângă ea, bătând undele mai tare, văd deodată ieșind de printre pietre trei șerpi cu flori galbene și apucând prin apă. Va pricepe oricine câte cuțite mi-au mers prin inimă, câte săgeți reci au trecut și au revenit ca fulgerul prin spate și prin sân. Părul astfel se ridicase în cap, cât pe aci era să-mi arunce pălăria în apă. Îndes pașii... apa mă reține. Mi se părea că toată apa e plină de șerpi și se înfășura pe lângă mine. Istoricul relatează, în descrierile de călătorie, că în apropierea vechilor terme se afla o colibă, în care locuia îngrijitorul acestora, iar o altă casă modestă era folosită de oaspeți. Atmosfera din jurul bazinului de la Călan era de eternă primăvară. Apa nu îngheța, devenind astfel un paradis al broaștelor. Împrejurimile termenelor erau frumoase și romantice, scria Aron Densușianu, iar baia aducea însănătoșirea. Omul se simte într-o pozițiune deosebit plăcută după ce iese din baie. Un alei des, în locul arinilor rari de acum; o comoditate modernă, în locul hurubelor de acum; cabinete de scăldat numeroase în locul celor două băli de acum - pentru că izvoare de apă caldă sunt destule - toate acestea ar reda locului însemnătatea ce o merită și l-ar împopula. Băile Călanului sunt fără îndoială acelea care în vechime s-au numit *Ad-aquas*. Bazinul, probabil, încă este tăiat de atunci în stâncă. Pe aici trecea și drumul ce venea de la *Ulpia Traiana*. Urmele se văd foarte bine și acum. Ce frumuseți nu vor fi fost aici pe timpul Daciei fericite? Dar câtă dezolațiune este astăzi. Câmpurile dinprejur sunt toate semănate cu urme de sate sau cetăți odată înfloritoare. Pe multe locuri se află străzi pavate. Se găseau mai de mult inscripțiuni, colonne, capituluri, scria istoricul.

Băile Herculane

Cea de a treia stațiune cu valențe milenare este Băile Herculane (jud. Caraș-Severin). Am vizitat-o înainte de 89, participând la un simpozion de carstologie, când mai avea ceva culoare și parfum. Ei bine, Băile Herculane, vă vine să credeți sau nu, este posibil să fi fost una dintre cele mai frumoase stațiuni ale Europei. Nu sunt vorbe mari. Dacă ajungeți în celebra stațiune, faceți un efort de imaginație și gândiți-vă cum ar arăta *Cazinoul, Băile Imperiale (Neptun)*, foșoarele, Piața *Hercule*, și Hotelul *Apollo* restaurate, în splendoarea lor de altă dată. Aceste clădiri construite în stil baroc vienez sunt de o frumusețe care nu poate lăsa pe absolut nimeni nemșcat prin interior. Chiar și clădirea gării din Băile Herculane este unică în țară prin stilul său baroc. Pe vremea Imperiului Austro-Ungar, împărații și împărăteșele acestui imperiu se retrăgeau aici pentru tratament și relaxare. Dintre aceștia, cei mai cunoscuți ar fi Împăratul Franz Iosef și Împărăteasa Elisabeta (celebra Sissi). Dar primii care au descoperit acest loc retras și mirific, așezat între Munții Mehedinți și Munții Cernei, au fost strămoșii noștri geto-daci, urmași apoi de colonizatorii romani. Aceștia din urmă au construit bazine și băi, folosind ca sursă apă termală găsită din abundență în Herculane. Astăzi încă puteți vizita și beneficia de băile romane, vechi de aproape 2000 de ani, aflate la parterul Hotelului Roman din această stațiune. Din păcate stațiunea nu mai are splendoarea de altă dată, dar o mână de edil gospodar ar putea reda farmecul ce atrăgea aici mari personalități ale Europei, pentru relaxare și tratament.

Germisara, Aquae/Apele - Călan și Băile Herculane sunt trei stațiuni balneare românești ce pot „reface” legătura cu perioada de acum 2000 de ani, când au atras numeroși vizitatori și erau celebre. Așa cum Turcia ne invită să vizităm vechea cetate ridicată de greci și numită *Cetatea Hierapolis (Pamukkale)*, unde se află piscina antică numită *Baia Cleopatrei* și unde povestea ne duce către iubirea dintre Marcus Antonius și Cleopatra, și noi putem „popula” bazinele antice cu reconstituiri (copii) de capituluri și fragmente de statui descoperite în zonă și putem reinvia legende locale spre a trage turiști, doritori de tratament și de aventură. În Turcia am văzut, în anul 2009, *Baia Cleopatrei* plină de turiști care se relaxau printre capituluri și muluri antice și mă întrebam: nouă ce ne lipsește să avem un așa aflor turistic? Cred că trebuie doar ceva dorință de a face și implicare din toată inima, pentru că, așa cum ne-au spus și străbunii de mii de ori, „omul sfințește locul!”

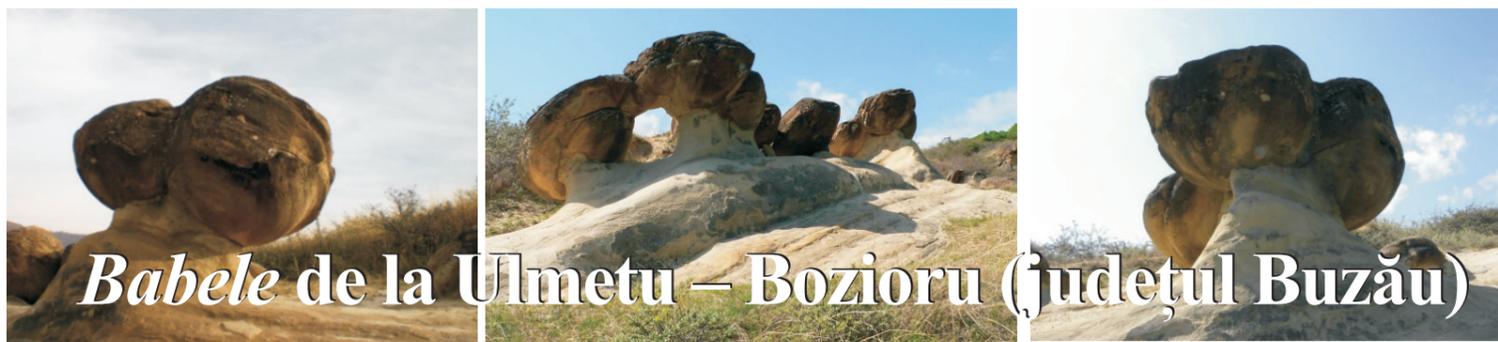
George V. GRIGORE



103,4 FM și online pe www.7radio.ro

Ora	Luni	Marti	Miercuri	Joi	Vineri	Sămbătă	Duminică	ora
7-10	7 Dimineața. R.: Mihai Ciocanu, Alex Crăciun					SEVEN MUSIC		
10-13	Divers cu Sens. R.: Bogdan Nicolescu emisiune live					Experiența Urbană.	Azi în istorie.	12-13
13-16	Tache și Face! R.: Robert Tache. emisiune live					7 Tech. R. Tibi Ursan		13-14
16-19	Pâine și Kirk. R.: Kirk. emisiune live					SEVEN MUSIC		14-17
19-22	Vorbe'n Aer. R.: Tibi Ursan. emisiune live					7 la SEVEN.	Vorbe cu personalitate.	17-18
22-23	7 Tech.	Drumul Mătăsarilor. (R)	Silviu Munteanu și prietenii săi. (R)	Povești Nespuse	80 Remember	Silviu Munteanu și prietenii săi.	Drumul Mătăsarilor.	20-21 21-22
23-24	Vorbe cu personalitate. (R)							22-23 23-24

SEVEN MUSIC



Tabăra de sculptură a lui Dumnezeu!

Într-o frumoasă zi de vară am urcat cărările dealurilor și munților buzoieni alături de Roxin Daniel și echipa de filmare a unei pelicule istorice. Fascinantă este o călătorie și iarna! Ce minunat este să asculți sunetul naturii, povestea muntelui spusă de susurul unei ape, sau pur și simplu spectacolul norilor văzut de acolo, din mijlocul naturii. Avem șansa să trăim într-o țară plină de locuri de o frumusețe deosebită, care ar trebui păstrate și mai ales apărate de acțiunile celui mai dăunător element, care le distruge cu o inconștiență de neimaginat: omul.

Puțină lume cunoaște sau a auzit de trovanții din zona munților Buzăului. Și poate este mai bine așa. Inaccessibilitatea locurilor a îngreunat dezvoltarea unui turism agresiv de „tip Bucegi”. Dar să vedem ce sunt acești trovanți, adevărate „pietre vii”, așa cum sunt denumite în legendele locale. Termenul de „trovant” este unul specific literaturii geologice românești, fiind introdus pentru prima oară de naturalistul Gh. Munteanu Murgoci într-o lucrare despre Terțiarul din Oltenia. D.E.X. ne spune că un trovant este o porțiune elipsoidală din cuprinsul unui strat de nisip sau al unei gresii friabile, cimentată de apele calcaroase. Științific, se spune că trovanții sunt niște concrețiuni gazoase, iar secreția neuniformă a cimentului conduce la diverse forme ale acestora, uneori bizare, altele enigmatice. Cu alte cuvinte, oamenii de știință vorbesc despre „pietrele vii” ca fiind o adunătură de pietricele de diferite mărimi, de la submilimetrice, până la centimetrice, legate între ele printr-un ciment carbonatic. Adică, o gresie sau un conglomerat, în funcție de dimensiunile pietricelelor.



Trovanții
din
Buzău

Dar de unde știu ele armonia formelor rotunde și a nurilor pietrificate? Nu, oare, elfii sau zânele și spiridușii coordonează aceste procese numite naturale? Așa cum în trecut au refăcut planeta pustiită, „populând-o” cu plante și ființe, cu peisaje așa-zis naturale, cu precipitații și vânturi, cu izvoare și colnice, tot așa au „dirijat” în joacă aceste forme pietrificate, ca într-o galerie expozițională a lui Dumnezeu.

Dacă priviți de undeva de sus această galerie (din dronă?), acestea par să aibă forme stranii: bile spațiale gigantice, balauri cu mai multe capete, ciuperci uriașe, popice cosmice, cilindri colonatici, nave spațiale futuriste etc.. Ceea ce este și mai ciudat la aceste „pietre vii”, este faptul că ele se „hrănesc” cu nisip. La fiecare o mie de ani, aceste pietre își măresc dimensiunile cu câteva boboțe, sau câțiva centimetri, deși oamenii de știință afirmă că, teoretic, ar trebui să scadă în dimensiuni din cauza eroziunii. Dar ele, nu și nu, vor să crească mari!

Localnicii au o altă viziune despre aceste pietre. Ei spun că sunt aducătoare de noroc și spor în casă, unii chiar

îndrăznind să-și aducă o astfel de piatră în fața porții, respectiva casă beneficiind astfel de spor și îndestulare. Adevărat sau nu, localnicii cred cu tărie că după ploaie apar mici pietricele, mici trovanți - ca niște copii ai trovanților mai mari - care în timp vor înghiți nisip și se vor face mari. Aceste stranii formațiuni constituite predominant din bioxid de siliciu (nisip) pietrificat sunt răspândite prin văi și dealuri asemenea unei turme de stranii vietăți de forme care mai de care mai ciudate. Nimic nu ar fi atras atenția asupra acestora, dacă locuitorii zonei nu au fi observat că, pur și simplu, acestea „cresc” și se „înmulțesc”. De aceea au și fost numite de țărani locului: „pietrele care cresc”.

Trovanții buzoieni sau „pietrele vii” de Buzău pot fi admirate în zona Bozioru (de la „bozie”), plantă ca un soc mic, cu floricele albe ce se prefac în boboțe negre; plantă cu proprietăți purgative, ce joacă un rol și în medicina populară (*Sambucus ebulus*). În comuna Ulmet (de la pădurea de ulmi; nume dat mai multor specii de arbori și de arbuști cu scoarța în general netedă, cu coroana stufoasă, cu frunze alterne și asimetrice zimțate pe margini, albicioase și cu peri moi pe dos, al căror lemn tare este folosit în rotărie - *Ulmus*) găsești primul trovant, în drum spre așa zisa *Culmea cu Babe* (comparativ cu *Babele din Bucegi*).

În momentul în care treci prin *Poiana cu Bălcă*, întâlnești o primă formă stranie, care îți atrage atenția. Pare a fi un soi de farfurie zburătoare, o cupolă bine înfiptă în pământ. Avem de-a face cu o „piatră vie”, aflată jumătate la suprafață, care a născut de-a lungul timpului o serie de legende. Mare și grea, piatra are mii de ani în spate și o greutate de peste 10.000 de kilograme.

Trovanții României sunt o adevărată minune de la Dumnezeu și sunt unele dintre cele mai frumoase și mai neobișnuite formațiuni geologice din lume. Iau tot felul de forme bizare de creaturi antropomorfe sau zoomorfe, iar dimensiunile lor încep de la câțiva milimetri, ajungând și până la 6-10 metri. Se mai spune despre aceste ciudate formațiuni că pur și simplu reprezintă o formă de trecere de la structura minerală la cea vegetală (sau animală?). De ce? Pentru că, după „botezul” ploii, aceste pietre cresc în dimensiune. Deși, din punct de vedere geologic, originea acestor pietre a fost estimată ca fiind *Miocenul Superior*, localnicii au observat de-a lungul generațiilor că pe „spinarea” bătrânilor trovanți au început să „crească” pui rotunzi și fragili, identici cu părinții lor „preistorici”. Dacă sunt tăiate, secțiunile seamănă cu cele ale trunchiului unui copac, prezentând semnele creșterii „vegetale”, adică inele de diferite dimensiuni și culori variate.

Cât este legendă sau adevăr științific aici, îi vom lăsa pe specialiști să se pronunțe. Noi să ne bucurăm de aceste minunății și să le apreciem cum se cuvine în sânul naturii pe care ar trebui să o respectăm mai mult. Și să nu ignorăm nici semnalele de alarmă referitoare la distrugerea acestor adevărate monumente ale naturii. Au fost semnalate cazuri de fapte reprobabile, cum ar fi cărarea cu camionul a trovanților din zona Costești-Vâlcea spre a „împodobi” curtea vreunui magnat local, sau distrugerea cu ranga a trovanților din zona Ulmet, Buzău, așa, ca să vadă ce au la interior. Cred că, mai bine, aceștia ar trebui supuși unui „recensământ” local, spre a nu se mai ajunge la „răpirea” lor din situl natural, sau la distrugerea „din curiozitate”. Poate existența câtorva „rangeri” locali, care verifică din când în când zona, va duce la temperarea unor inițiative nu tocmai potrivite.

Zona de basm din Buzău, încărcată de trovanți și legende, așteaptă doar iubitorii de natură adevărați, care știu că aceste frumuseți vechi de mii de ani trebuie să existe și peste alte mii de ani. Omul este doar unul dintre trecători...

George V. GRIGORE

